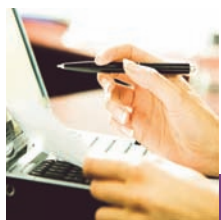
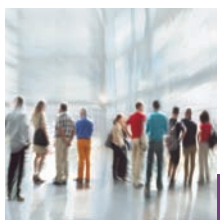

Beroepsvereniging van het Krediet

BVK Beroepsvereniging van het Krediet

J A A R V E R S L A G
2011

De teksten en statistieken uit onderhavig jaarverslag mogen niet gereproduceerd worden zonder uitdrukkelijke vermelding van de bron : "Beroepsvereniging van het Krediet (BVK)".

1	De Beroepsvereniging van het Krediet _____	5
	Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner _____	5
	Statuten _____	6
	De leden van de BVK _____	6
	De evolutie van het ledenbestand _____	6
	De dienstverlening aan de leden : een ontmoetingspunt voor de financiële sector _____	7
	Informatie en vorming _____	7
	Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau _____	9
	Communicatie _____	10
	De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet _____	10

2	Verslag van de Voorzitter van de Raad van Bestuur _____	11
----------	--	-----------

3	De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren _____	15
	Situatieschets _____	15
	De markt van het consumentenkrediet _____	17
	Het consumentenkrediet in zijn geheel _____	17
	De verrichtingen op afbetaling _____	19
	De kredietopeningen _____	20
	Een motor voor de economie _____	21
	De markt van het hypothecaire krediet _____	22
	Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen _____	22
	Opsplitsing van de productie volgens bestemming _____	24
	Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet _____	26

4	Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet	29
	Nog strengere regels op het gebied van reclame, nulstelling en JKP	29
	Jaarlijks kostenpercentage	29
	Nulstelling	30
	Reclame	30
	De reglementering inzake de Centrale voor Kredieten aan Particulieren werd aangepast overeenkomstig de hervorming van de wet op het consumentenkrediet	31
	Criteria voor de registratie van wanbetalingen inzake kredietopeningen	31
	Reden voor de raadpleging	31

5	Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet	33
	De Europese wetgever is aan zet	33
	Drie jaar eerder een richtlijn consumentenkrediet	33
	Voorstel van richtlijn woningkredieten	34
	Belgische reglementering inzake hypothecair krediet	35
	Weinig reden voor een aanpak van de reglementering inzake hypothecair krediet	35
	Geen rechtsvacuüm inzake consumentenbescherming	35
	Het concept JKP moet beperkt worden tot de kosten van de kredietgever	36
	Accordeonformules kunnen niet verplicht worden	36
	Voorwaardelijke rentevoetverminderingen moeten wettelijk mogelijk blijven	36
	Wederbeleggingsvergoeding van drie maand moet minstens behouden blijven	36
	De Belgische wetgever moet rekening houden met de mogelijke toekomstige Europese richtlijn	37
	Noodzaak van een verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving	37
	De BVK wil de financiële vaardigheid van de kandidaat-kredietnemer verhogen	37
	Numeriek beheer van de grossen : een nuttig project	38
	Aanverwante Belgische wetgeving	38
	Het Centraal Bestand van Berichten is eindelijk van start gegaan	38
	Bankgeheim – Oprichting Centraal Aanspreekpunt bij koninklijk besluit	39

6	De organen van de vereniging	41
	Raad van Bestuur	41
	Secretariaat	43
	Technische commissies	44
	Ledenlijst	47

De Beroepsvereniging van het Krediet

Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner

De BVK vertegenwoordigt als beroepsvereniging de sector van het krediet aan particulieren, d.i. het consumentenkrediet en het hypothecair krediet.

Zij is stichtend lid van de Belgische Federatie van de financiële sector – Febelfin, samen met de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen (BVB), de Belgische Leasing Vereniging (BLV), de Belgische Vereniging van Asset Managers (BEAMA) en de Belgische Vereniging van Beursleden (BVBL).

Febelfin werd opgericht in maart 2003 met als doel

- efficiënter, coherenter en meer toekomstgericht op te treden ter bevordering van de belangen van de financiële sector en het Belgische financieewezen;
- iedere "specialisatie" in de financiële sector de kans te geven om haar standpunt naar voren te brengen en haar belangen op een zo efficiënt mogelijke wijze te verdedigen;
- synergie tot stand te brengen.

Statuten

Sinds de wijziging van de statuten van Febelfin in 2009 werd de federatie intern geherstructureerd. Onder leiding van de gedelegeerd bestuurder, daarin bijgestaan door de algemeen directeur en de secretaris-generaal, werden drie business lines (Commercial Banking - Financial Markets & Infrastructure - Asset Management & Private Banking), en drie support lines (Risk Affairs - Social Affairs & Training - Economic Affairs) opgericht. De secretaris-generaal van de BVK werd tevens aangesteld als Director Commercial Banking. Het interne bestuur van de BVK blijft autonoom georganiseerd, maar de BVK werd logischerwijze in de business line Commercial Banking ondergebracht.

Deze herstructurering maakt het mogelijk om nog nauwer samen te werken onder de koepel van Febelfin. Daardoor kan de BVK haar opdrachten nog beter uitvoeren dankzij een toenemende synergie, niet alleen op administratief vlak, maar ook op vlak van de behandelde materies. Denken we maar aan de opvolging door Febelfin van materies zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de anti-witwaswetgeving, de betaalinstrumenten, enz.

Eind 2010 werden ook de statuten van de BVK gewijzigd. Deze nieuwe statuten zijn in werking getreden na de Algemene Vergadering van 28 januari 2011. Het Directiecomité van de BVK, dat nu Raad van Bestuur heet, is specifiek bevoegd geworden voor het algemeen strategisch beleid met betrekking tot het doel van de Vereniging. Het Bureau, dat uitgebreid wordt tot maximaal 8 leden, is onder meer bevoegd voor de uitvoering van de strategische beslissingen die genomen worden door de Raad van Bestuur en voor het dagelijkse beheer van de Vereniging. Ook het Reglement van Inwendige Orde van de BVK werd aan deze statutenwijziging aangepast.

De leden van de BVK

De 60 BVK-leden (op 31 december 2011) maken samen meer dan 95% uit van de Belgische markt van het consumentenkrediet en ongeveer 90% van de Belgische markt van het hypothecair krediet.

De bij de BVK aangesloten financiële instellingen zijn :

- banken;
- verzekeringsmaatschappijen;
- financiële instellingen, waarvan sommige bovendien leasing verstrekken;
- hypothecaire ondernemingen;
- kredietverzekeraars;
- distributieondernemingen of dochterondernemingen van distributieondernemingen die erkend zijn als consumentenkredietverstrekkers;
- ondernemingen die accreditief- en kredietkaarten uitgeven.

De evolutie van het ledenbestand

Nieuwe leden :

- BINCKBANK N.V.
- FEDERALE VERZEKERING C.V.
- BKCP C.V.B.A.

Einde lidmaatschap :

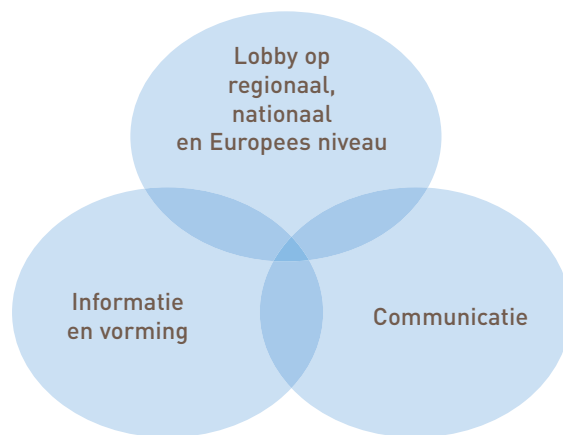
- AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL Inc. (overname door ALPHA CARD N.V.)
- GOFFIN BANK N.V. (overname)

Daarnaast werd BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V. overgenomen door BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.

De dienstverlening aan de leden : een ontmoetingspunt voor de financiële sector

Dankzij haar openheid en de verscheidenheid aan leden vormt de BVK als vanzelfsprekend een bevoorrechte ontmoetingsplaats voor de Belgische markt van de kredietverlening aan particulieren en haar waarnemers. De BVK heeft de volgende drie kernopdrachten die raakvlakken vertonen:

A. Informatie en vorming

De eerste opdracht van de BVK betreft de informatieverstrekking aan en de opleiding van haar leden. De informatie heeft betrekking op de meer algemene en de technische aspecten van de kredietverlening aan particulieren. De hoge kwaliteit van die informatie is het gevolg van de doelbewuste toespitsing van de bekwaamheden van de BVK op een welomschreven materie.

WAT ?	HOE ?
Informatie over wets- en reglementsbepalingen, actualiteit, en gedetailleerde statistieken	flashberichten vademecum website technische commissies studiedagen

De Beroepsvereniging van het Krediet

WAT ?

1. Informatie over actualiteit, wets- en reglementsbepalingen

De BVK volgt de politieke, economische en juridische ontwikkelingen in de sector op de voet en informeert de leden daarover via diverse kanalen. In de loop van 2011 werd ruime documentatie toegezonden betreffende technische aangelegenheden die van bijzonder belang zijn voor de sector, zoals bijvoorbeeld de inhoud van het koninklijk besluit "tot wijziging van verschillende besluiten inzake registratie van persoonsgegevens ingevolge de wijziging van de wet op het consumentenkrediet" en van het koninklijk besluit "tot wijziging van verschillende besluiten inzake consumentenkrediet", de evolutie van de maximale jaarlijkse kostenpercentages, de praktische toepassing van de regelgeving in verband met groene leningen, alsook informatie over de contacten met de controleautoriteiten, de toezichthoudende overheden en de bevoorrechte partners.

2. Gedetailleerde statistieken

Op vlak van het consumentenkrediet worden de leden op de hoogte gehouden van de maandelijkse productiecijfers en de halfjaarlijkse productie- en omloopstatistieken op basis van de aangiften aan de FOD Economie.

Ook voor het hypothecair krediet worden maandelijkse en driemaandelijkse productie- en omloopstatistieken bekendgemaakt. Sinds 2009 wordt ook een 'kredietbarometer' verspreid, die, voor ongeveer 80% van de markt van het hypothecair krediet, bij het begin van elke maand de tendens van de voorbije maand weergeeft.

Tot slot worden eenmaal per jaar individuele statistieken (minstens één jaar oud) met betrekking tot de marktaandeelen ter beschikking van de leden gesteld.

HOE?

1. Flashberichten

Aan de hand van elektronische flashberichten worden de leden geïnformeerd over de actualiteit met betrekking tot het krediet aan particulieren en over de ontwikkelingen bij de BVK en de acties die zij onderneemt. Deze flashes worden als informatiebron erg op prijs gesteld door onze leden.

2. Website

De website bestaat uit een deel dat toegankelijk is voor het publiek en een deel dat alleen voor de leden is bestemd. Op de website vindt men onder meer de gedragsregels die gelden voor de sector, evenals uitgebreide statistieken en allerlei nuttige informatie.

3. Technische commissies

Diverse technische commissies verlenen bijstand aan de Raad van Bestuur. Samen met de Raad van Bestuur vormen zij het hart van de vereniging. In de maandelijkse vergaderingen stellen talrijke specialisten van de leden hun bekwaamheid en tijd ten dienste van de sector. Die commissies vormen gespecialiseerde teams voor de ontwikkeling van creatieve en innoverende voorstellen en/of oplossingen voor de juridische of andere problemen waarmee de leden dagelijks kunnen worden geconfronteerd.

Binnen de BVK zijn momenteel 5 vaste Commissies werkzaam : de Juridische Commissie (consumentenkrediet), de Commissie Hypothecair Krediet, de Commissie voor Financiële en Economische Aangelegenheden, de Commissie Kredietbemiddelaars en de Commissie Autofinancieringen. Daarnaast zijn eveneens talrijke ad hoc werkgroepen werkzaam, afhankelijk van de actualiteit.

4. Studiedagen

Op 18 oktober vond de jaarlijkse studiedag plaats in het auditorium van de NBB. Dit jaar kende de studiedag vooral een economische invalshoek. Onder meer volgende onderwerpen kwamen aan bod :

- de analyse van de meest recente evoluties in de markt van het krediet aan particulieren;
- de voorstelling van de eerste resultaten van de economische studie, uitgevoerd door de K.U.Leuven, naar het belang van het krediet voor de Belgische economie;
- de groene kredieten voor particulieren : een uitdaging voor de sector ?;
- het voorstel van richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten;
- Bazel III en de impact ervan op het krediet aan particulieren;
- de macro-economische vooruitzichten voor de kredietsector in België.

B. Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau

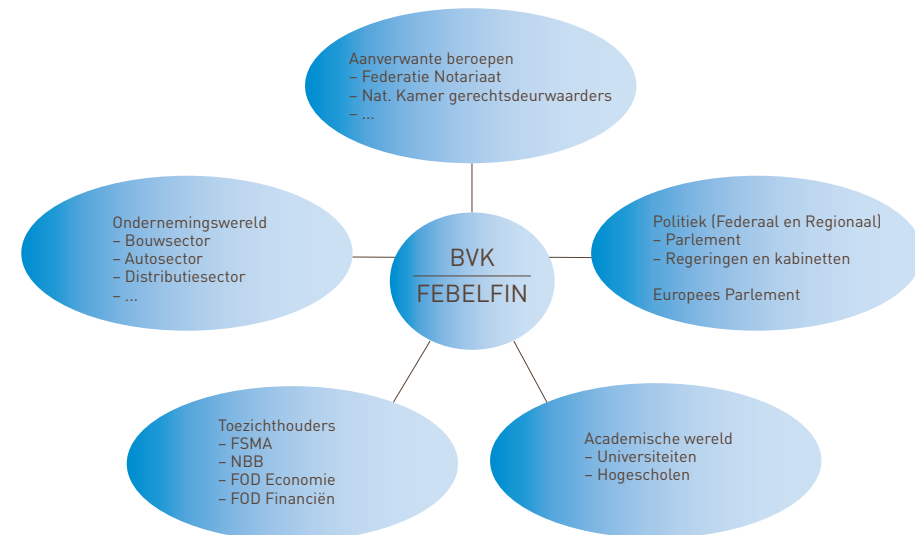
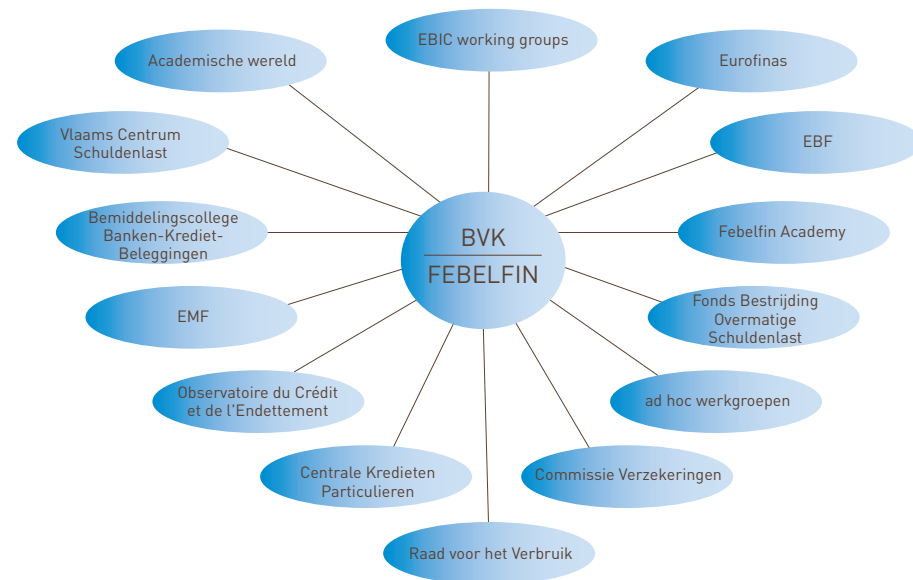
De BVK is een erkend gesprekspartner van de politieke en toezichhoudende overheden, de overige beroepsverenigingen en -federaties in de financiële sector, de consumentenorganisaties en andere stakeholders.

Zij neemt regelmatig contact met de politieke besluitvormers en met de toezichhouders in verband met bepaalde thema's, en heeft op permanente basis zitting in de Raad voor het Verbruik, de Commissie voor de Verzekeringen, het Begeleidingscomité van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en het Begeleidingscomité van het Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast.

Door het toenemende gewicht van de Europese regelgeving is de BVK ook bijzonder actief op Europees niveau, als lid van EUROFINAS (de Europese belangenvereniging voor consumentenkrediet) en EMF (de Europese Hypothecaire Federatie) en stelt zij haar expertise ter beschikking bij de voorbereiding van nieuwe aanbevelingen en richtlijnen.

Op regionaal niveau is de BVK vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de VZW Observatoire du Crédit et de l'Endettement en in de Raad van Bestuur van het Vlaams Centrum Schuldenlast.

Tot slot is zij vertegenwoordigd in het Bemiddelingscollege en in het Begeleidingscomité van de Bemiddelingdienst Banken-Krediet-Beleggingen (www.ombfin.be).

C. Communicatie

Transparantie is een belangrijke waarde binnen de sector. Daarom organiseert de BVK regelmatig persconferenties en publiceert zij persberichten over interessante ontwikkelingen in de markt van de kredieten aan particulieren. Via de perswoordvoerder van Febelfin, Mevr. Pamela Renders, blijft de BVK een vast aanspreekpunt voor duiding over sectoraangelegenheden op radio en televisie, en in de schrijvende pers.

Website

Persberichten

Persconferenties

Duiding (TV, radio, kranten)

De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet

In 2009 werd een nieuwe gedragscode voor verantwoorde kredietverlening opgesteld die bestaat uit tien principes die de volledige kredietcyclus beslaan, van het eerste contact met de klant tot het beheer van een eventuele betalingsachterstand. Het is de bedoeling de klanten ondubbelzinnig te informeren en ze te begeleiden, hun kredietwaardigheid te onderzoeken en wanbetalingen te voorkomen en te beheren. Hiermee levert de sector een concrete bijdrage tot het herstel van het vertrouwen van de klant in zijn financiële-dienstenverlener. De BVK heeft zich ertoe verbonden om via haar overleg- en beslissingsorganen haar leden permanent ertoe aan te zetten om de code op het terrein in acht te nemen. De gedragscode is beschikbaar op de website van de BVK.

Als sectororganisatie vervult de BVK tevens een informatieve rol ten aanzien van de consument als aanvulling op de informerende taak van elke kredietgever. De website van de BVK verschaft verduidelijking over de belangrijke stappen bij het aangaan van een krediet, de borgstelling, de fiscale voordelen, enz. In het kader van de strijd tegen overmatige schuldenlast wordt ook een instrument ter beschikking gesteld dat de gezinnen kan helpen bij hun budgetbeheer. Op die manier moet de consument in staat zijn om weloverwogen beslissingen te nemen en zijn kennis over alle fasen van de kredietverlening te verbeteren. Zowel de budgetcalculator als de gids van het consumentenkrediet blijven behoren tot de meest bezochte webpagina's.

Tevens zijn de leden van de BVK gebonden door een gedragscode met betrekking tot de precontractuele fase voor hypothecaire kredieten. Die gedragscode strekt ertoe de consument op een correcte en uniforme wijze te informeren over de voorwaarden van hypothecaire kredieten, zodat hij makkelijker de beste aanbiedingen kan vergelijken.

Verslag van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

Net zoals in 2010 oogt de balans van onze werkzaamheden op het gebied van kredieten aan particulieren ook in 2011 tamelijk positief. Onze leden houden rechtstreeks en voortdurend voeling met de reële economie en kwamen tot het besluit dat de gezinnen, ondanks de niet aflatende crisis, hun verbruik nagenoeg niet hebben teruggeschoefd. Ook dit jaar hadden de groei-indicatoren een 'groen tintje', vooral dan de productie van hypothecaire kredieten, waarvan er meer werden verstrekt dan in 2010.

De rentetarieven bleven inderdaad op een relatief laag peil en dat werkte sterk in het voordeel van het hypothecair krediet, maar we mogen niet voorbij gaan aan **de krachtige stimulus die uitging van de** door de federale overheid gesubsidieerde 'groene kredieten' met interestbonificatie.

Dat product is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen onze leden en de overheid en kwam in 2009 op de markt voor een periode van 3 jaar die eind 2011 ten einde liep. Na een enigszins moeilijke start kenden de groene leningen een enorm succes, want de kredietgevers hebben voor **meer dan 2,5 miljard EUR aan kredieten met 'interestbonificatie'** toegekend.

Dat succes is een nieuw bewijs van het **belang van samenwerking tussen de overheid en de financiële sector** voor de ontwikkeling van nieuwe en gebruiksvriendelijke producten die aan zoveel mogelijk consumenten worden aangeboden, in plaats van zich almaar verder toe te spitsen op de (over)bescherming van de consument.

Het is echter paradoxaal dat één van de grootste uitdagingen voor onze sector erin bestaat in de eerste plaats de nationale maar ook de Europese overheid ervan te overtuigen dat **onze ondernemingen ten dienste staan van de reële economie en een aanzienlijke bijdrage leveren tot het herstel van de economie** en van het consumentenvertrouwen.

Met het oog op een objectief debat heeft de Beroepsvereniging aan gespecialiseerde onderzoekers van de Katholieke Universiteit Leuven gevraagd om een analyse en berekening te maken van de daadwerkelijke weerslag van de toekenning van consumentenkrediet en hypothecair krediet op de Belgische economie in het algemeen, alsook van de rechtstreekse en onrechtstreekse toegevoegde waarde van onze sector voor de belangrijkste economische indicatoren in ons land.

Verslag van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

Eén van de belangrijkste conclusies uit die studie is ongetwijfeld de **belangrijke bijdrage die de verstrekkers van kredieten aan particulieren leveren aan de Belgische economie.**

De volgende cijfergegevens geven een goed beeld van die bijdrage :

- In 2010 steeg het BBP van België met 2,46 % en daarvan namen de kredietgevers bijna 0,50 % voor hun rekening;
- De toegevoegde waarde van onze sector voor de Belgische economie in 2010 bedroeg meer dan 1 miljard EUR;
- 11% van de consumptiebestedingen van de gezinnen in 2010 werd gefinancierd via consumentenkrediet;
- Consumentenkrediet is procyclisch. In tegenstelling tot wat sommigen menen, proberen de gezinnen (en de kredietgevers) niet om een daling van het beschikbare inkomen 'op te vangen' door meer gebruik te maken van krediet (of door meer krediet toe te kennen);
- In 2010 werd minstens 73,5 % van de nieuwbouw gefinancierd met behulp van een hypothecair krediet; voor minstens een derde van de renovaties werd ook een beroep gedaan op hypothecair krediet;
- De stijging van het volume kredieten aan particulieren is even belangrijk als die van het beschikbare inkomen van de gezinnen voor de groei van de consumptie en de toename van de bouw van nieuwe woningen.

Het is dus hoog tijd dat **gestopt wordt met de diabolisering van het krediet aan particulieren** en dat krediet niet meer als een 'probleem' wordt beschouwd. Krediet biedt een antwoord voor de groei van onze economie en het behoud van onze levensstandaard. Wij doen hier opnieuw **een oproep voor meer evenwicht** en voor het achterwege laten van stereotiepe denkbeelden.

In 2011 stonden de werkzaamheden in het vlak van wet- en regelgeving op een laag pitje wegens het gebrek aan federale regering. Dat neemt niet weg dat voor de **uitvoering van de wet tot wijziging van het consumentenkrediet** intensief werd gewerkt aan de nodige uitvoeringsteksten. De BVK en haar leden hebben actief meegewerkt aan het door de overheid opgezette overleg.

De koninklijke besluiten zijn erg ingewikkeld en werden bovendien veel later dan gepland bekendgemaakt. Daardoor zagen onze leden zich, net als in 2009/2010, verplicht **om dure en omslachtige informatica-aanpassingen door te voeren**, en bevonden ze zich in een erg moeilijke situatie rekening houdend met de in de wet bepaalde data van inwerkingtreding.

Financiële reglementering wordt dezer dagen vooral **op Europees niveau uitgewerkt**, ongeacht of ze normerend en/of prudentieel van aard is, vooral na de crisis, die de behoefte aan internationale regels duidelijk heeft aangetoond.

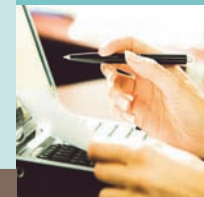
De BVK staat dus in nauw contact met de Europese regelgever en houdt de huidige initiatieven nauwgezet in het oog.

Bijna drie jaar na de goedkeuring van de Richtlijn betreffende het consumentenkrediet (de CCD in het kort), **trad de Europese Commissie naar buiten met een voorstel voor een Richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten** – het hypothecair krediet dus. Net zoals de Richtlijn inzake consumentenkrediet beoogt dat voorstel de totstandkoming van een eenheidsmarkt.

Reeds in 2009 had de BVK uiting gegeven aan haar **twijfels omtrent de doeltreffendheid van het concept van een doelgerichte harmonisering** zoals die waarvan sprake is in de CCD en die het voor de lidstaten mogelijk maakt om af te wijken van alles wat niet geharmoniseerd is en derhalve de kans op een grensoverschrijdende markt aanzienlijk verkleint. Men kan er niet om heen dat **de ervaring** tot nu toe op het gebied van het consumentenkrediet **teleurstellend** is : uiteindelijk draagt de CCD maar in heel beperkte mate bij tot de totstandkoming van een Europese eenheidsmarkt.

Op het gebied van het hypothecair krediet doet de BVK er alles aan om de Europese wetgever ervan te weerhouden dezelfde vergissing te maken en hem ertoe aan te zetten om **concrete regels op te stellen die de nationale overheden elke vorm van manoeuvreerruimte ontzeggen.**

Tegelijk blijft onze Vereniging **bijzondere aandacht besteden aan 'verantwoord krediet'** en zorgt zij dus ononderbroken ervoor dat haar leden de BVK-gedragscode voor verantwoorde kredietverlening in de praktijk brengen.

De BVK heeft ook **initiatieven** genomen op **vlak van vorming**, om te beginnen voor **kredietbemiddelaars** in ruime zin – inclusief het personeel van winkels die krediet verlenen – en werkt daarvoor, in nauwe samenwerking met Febelfin Academy, aan een specifieke syllabus die tegemoetkomt aan de minimumkennisvereisten.

Ook zijn er **themafiches voor consumenten** opgesteld, die op een eenvoudige en didactische manier uitleg bevatten over een aantal begrippen waarmee kredietgevers goed vertrouwd zijn, maar die voor het grote publiek vaak onduidelijk en onbegrijpelijk zijn. Het is de bedoeling dat die fiches in de loop van 2012 regelmatig onder meer via de pers worden verspreid.

Ten slotte drukken wij de hoop uit dat zowel de nationale als de Europese wetgever onze bezorgdheid deelt voor een niet aflatend streven naar verantwoorde kredietverlening als bijdrage aan de economische groei.

Zonder de beroepsernst, de inzet en de toewijding van de BVK-staf zou het niet mogelijk zijn om dit alles concreet waar te maken. Uit naam van alle leden druk ik dan ook mijn oprechte dank uit aan onze secretaris-generaal Ivo Van Bulck en aan zijn waardevolle medewerkers : Sandrine Clerckx, Frans Meel, Jo T'Jampens, Christa Vanhoutte en Virginie Mosselmans.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

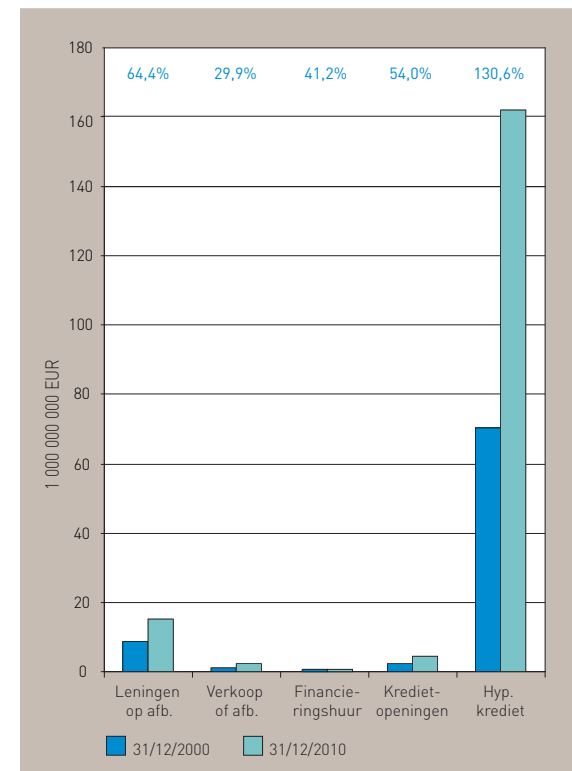
Situatieschets

Eind 2010 waren er in België **8,3 miljoen kredietovereenkomsten** in omloop voor particulieren, consumentenkredieten en hypothecaire kredieten samen. Exact **57% van de meerderjarige bevolking** heeft daarmee **minstens één consumenten- of hypothecair krediet**. Dit is een stijging met 4,7% sinds 2003. In de groep van 35- tot 44-jarigen heeft bijna 78% een krediet lopen. Een hoog percentage, dat evenwel lager ligt dan in 2007 (81,5%).

Grafiek 1

BRON : NBB, FSMA, ADSEI (100% VAN DE MARKT)

Evolutie van de portefeuille inzake krediet aan particulieren in de voorbije 10 jaar

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Uitgedrukt in euro is de portefeuille inzake hypothecair krediet (161,7 miljard einde 2010) acht maal zo groot als de portefeuille inzake consumentenkrediet (20,3 miljard). Het valt eveneens op dat, in bedrag, de groei van het hypothecair krediet (+130% op 10 jaar) meer dan dubbel zo hoog ligt dan deze van het consumentenkrediet (+59% op 10 jaar). De inflatie over die zelfde periode bedroeg ongeveer 24%.

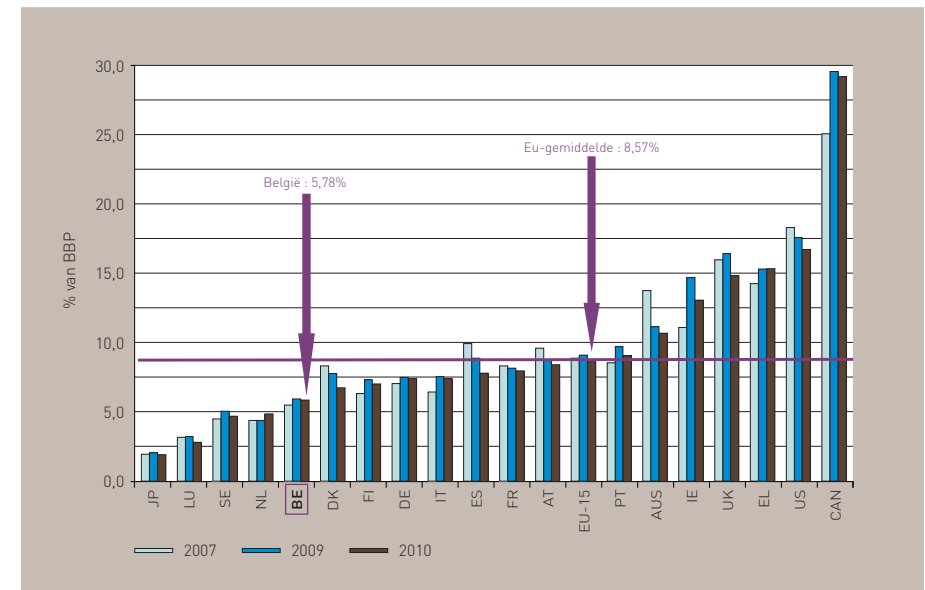
Deze Belgische marktcijfers tonen aan dat **zowel het hypothecair krediet als het consumentenkrediet van groot belang zijn voor de economie** en voor de consumenten, die er hun projecten mee kunnen realiseren. Dit wordt bevestigd door een recente economische studie uitgevoerd door Prof. Dr. Nancy Huyghebaert van de K.U. Leuven, waaruit blijkt dat een toename in de kredietverlening even belangrijk is al een toename in het beschikbare inkomen van de gezinnen om de groei van de consumptie te verklaren. Zonder kredietverlening zou de groei van het BBP in 2010 bijna 0,5% lager gelegen hebben !

Wanneer we de kredietverlening in België even in een internationale context bekijken, valt het op dat **de Belg nog steeds gematigd met krediet blijft omgaan**. Zowel wat het consumentenkrediet als het hypothecair krediet betreft, is het kredietbedrag per hoofd van de bevolking op dit ogenblik lager dan in een groot deel van de landen van het Europa van de 15, bijvoorbeeld in Duitsland. Ook een Europese vergelijking op basis van de omloop aan consumentenkrediet als percentage van het jaarlijkse BBP leidt tot de vaststelling dat België ver onder het Europese gemiddelde blijft.

Grafiek 2

BRON : EUROPEAN CREDIT RESEARCH INSTITUTE (ECRI)

Omloop inzake consumentenkrediet als percentage van het jaarlijks BBP

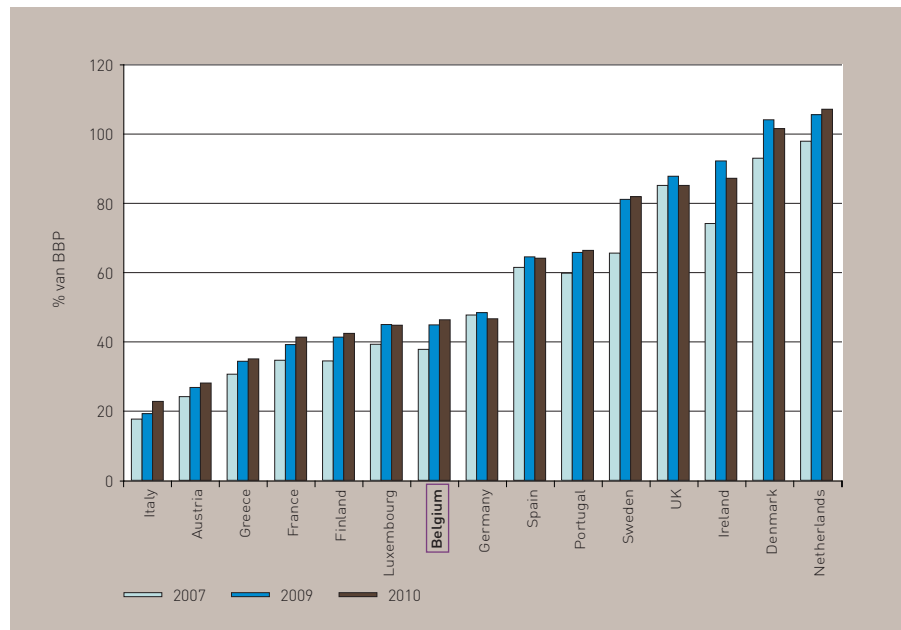

Inzake hypothecair krediet is er een zelfde beeld :

Grafiek 3

BRON : EUROPEAN MORTGAGE FEDERATION (EMF)

Omloop inzake hypothecair krediet als percentage van het jaarlijks BBP

Zoals verderop zal blijken, kende het consumentenkrediet in 2011 een moeilijke eerste jaarhelft en werd ook de hypothecaire kredietverlening in de voorbije maanden uitsluitend op peil gehouden door de renovatiekredieten, mede dankzij ondersteunende maatregelen vanwege de overheid, zoals het groene krediet met interestbonificatie. Deze maatregel hield in dat de overheid 1,5% van de interesten ten laste nam in het kader van kredieten verstrekt voor de uitvoering van welbepaalde energiebesparende investeringen. Bovendien waren de resterende, reëel betaalde interesten voor 40% fiscaal aftrekbaar. Het valt dus af te wachten wat in 2012 de weerslag van de niet-verlening van deze maatregel zal zijn op vlak van de kredietverlening.

De markt van het consumentenkrediet

Het consumentenkrediet in zijn geheel

Alvorens de afzonderlijke analyse van de verrichtingen op afbetaling¹ enerzijds en de kredietopeningen anderzijds aan te vatten, is het nuttig hun respectieve aandeel in het consumentenkrediet te verduidelijken : de **kredietopeningen**, die enkel afgaand op het aantal lopende contracten (7 op de 10) de meerderheid blijken uit te maken, vertegenwoordigen in het voorbije decennium steeds **minder dan één vijfde van het totale verschuldigde saldo**. Deze discrepantie kan verklaard worden door het feit dat de opgenomen bedragen in het kader van kredietopeningen kleiner zijn dan bij verrichtingen op afbetaling. Hierbij mag men bovendien niet vergeten dat talrijke kredietopeningen, ondanks het feit dat ze boekhoudkundig in de portefeuille zijn opgenomen, weinig of niet gebruikt worden.

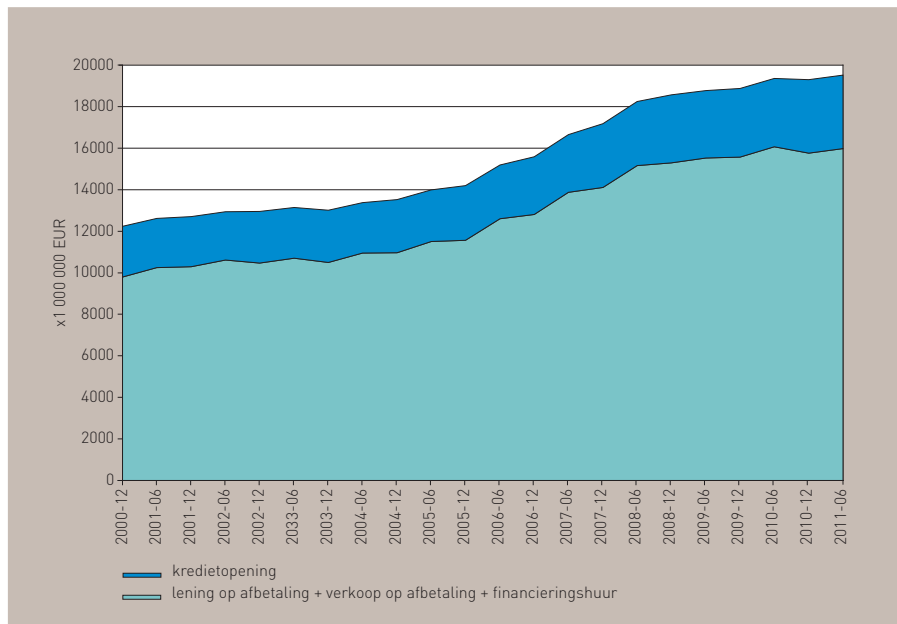
¹ De verrichtingen op afbetaling omvatten de leningen op afbetaling, de verkopen op afbetaling en de financieringshuur (deze laatste kredietvorm is echter volledig bijkomstig geworden).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 1

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

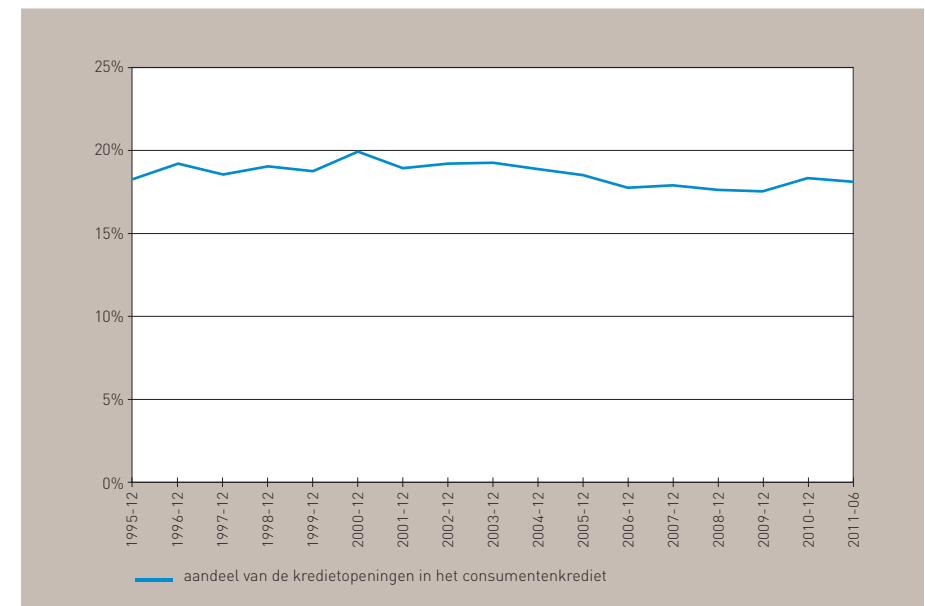
De omloop inzake consumentenkrediet in bedragen

Grafiek 2

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Aandeel van de omloop inzake kredietopeningen in de totaliteit van het consumentenkrediet

Meer nog, het aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet is uiterst stabiel en bleef de afgelopen 10 jaar steeds onder de grens van 20% (grafiek 2). Het bedroeg in de afgelopen 10 jaar meer bepaald gemiddeld 18%. In het eerste halfjaar 2011 is het aandeel van de kredietopeningen met 18,1% perfect op dat gemiddelde, ondanks het feit dat het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet werd uitgebreid en dientengevolge nu ook geoorloofde debetstanden op een rekening kleiner dan 1.250 en terugbetaalbaar binnen de drie maanden, die voorheen niet als consumentenkrediet werden beschouwd, als consumentenkrediet in aanmerking genomen worden.

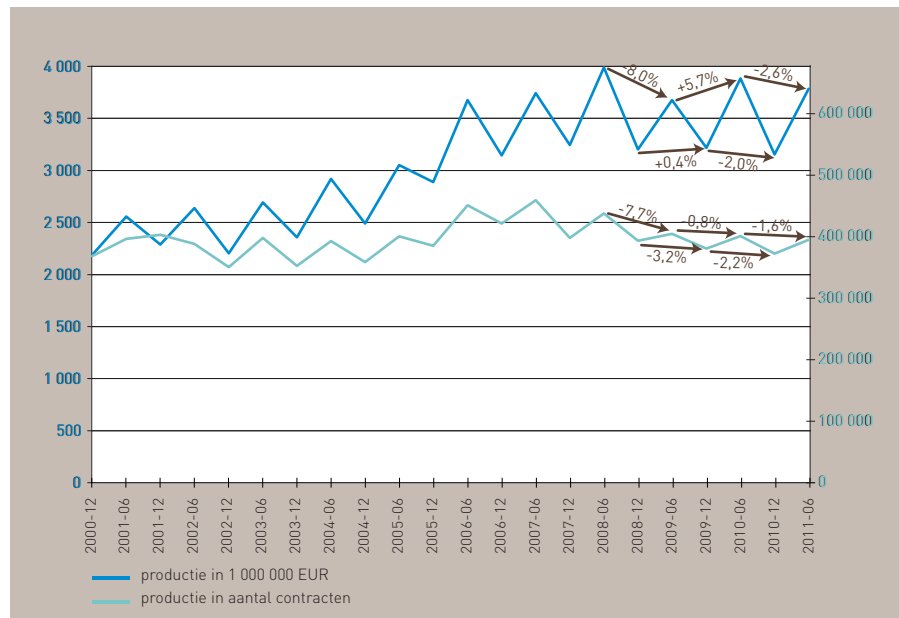
De verrichtingen op afbetaling

Wat de **verstrekte bedragen** in de vorm van verrichtingen op afbetaling betreft, geeft grafiek 3 duidelijk aan dat het tweede semester van ieder jaar traditioneel een kleinere productie vertoont dan het eerste. Dit is in hoofdzaak te wijten aan het feit dat in het voorjaar een aantal belangrijke salons plaatsvinden, zoals het Autosalon en Batibouw.

Grafiek 3

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Productie inzake verrichtingen op afbetaling

Methodologisch gezien is het dus van fundamenteel belang dat men vergelijkt wat te vergelijken valt, met name de eerste semesters onderling of de tweede semesters onderling.

Wanneer we ons op de recente evolutie van de markt concentreren, stellen we vast dat de waarde van de productie tot de eerste helft van 2008 gestaag in stijgende lijn is gegaan. Toen liet ook op vlak van consumentenkrediet de crisis zich echter voelen : in het 1ste semester van 2009 werd voor 8% minder krediet verstrekt dan in het 1ste semester van 2008. Wat het aantal verstrekte kredietovereenkomsten betreft, was er een gelijkaardige daling met meer dan 7,5% ten opzichte van 2008. In het tweede semester van 2009 kon, wat het verstrekte bedrag betreft, een status quo worden bereikt. In aantal contracten was er evenwel nog steeds een daling met meer dan 3% ten opzichte van het tweede semester van 2008. In de eerste helft van 2010 werden nog ongeveer 1% minder kredieten verstrekt dan in de eerste helft van 2009. Maar het overeenstemmende bedrag steeg wel met bijna 6% ten opzichte van begin 2009, vooral dankzij de autokredieten. In het tweede semester van 2010 en het eerste semester van 2011 daalde de kredietverlening verder. **In het eerste semester van 2011 bereikte het aantal verstrekte kredieten niet eens het niveau van 10 jaar geleden en lag het meer dan 12% lager dan 5 jaar geleden!** Ook in bedrag was er in het tweede semester van 2010 een daling met 2% ten opzichte van het tweede semester van 2009, en een nog sterkere daling (-2,6%) in het eerste semester van 2011 ten opzichte van het eerste semester van 2010.

Ondanks deze matige cijfers kan toch gesteld worden dat de **kredietverlening** in de afgelopen maanden haar **ondersteunende rol ten bate van de economie** is blijven spelen. Dit wordt bevestigd in de voormelde economische studie uitgevoerd door Prof. Dr. Nancy Huyghebaert van de K.U. Leuven, volgens dewelke **consumentenkredieten** een substantiële impact hebben op de Belgische economie en **verantwoordelijk** zijn voor niet minder dan **0,34% van de groei van het bruto binnenlands product**.

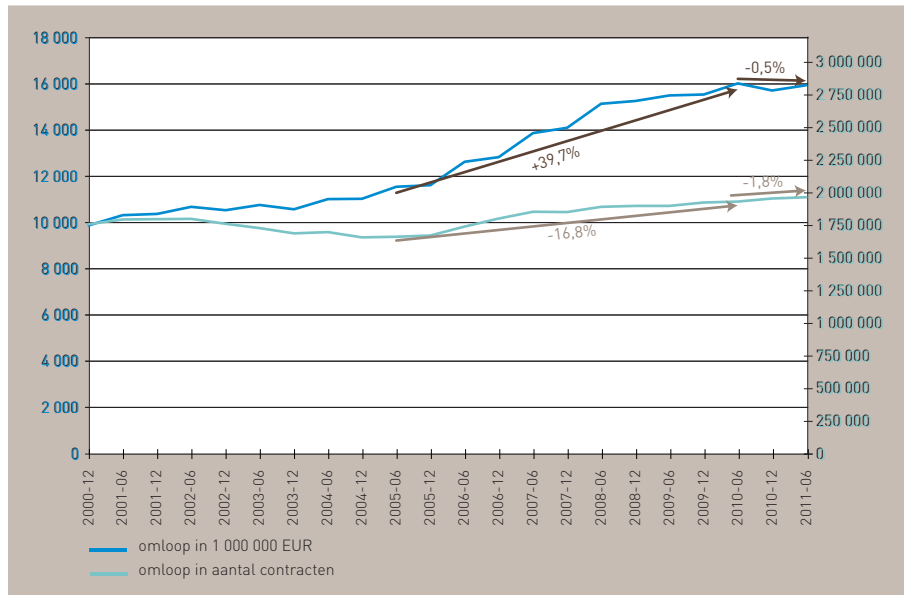
De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Daarnaast kan vastgesteld worden dat het gemiddelde bedrag van de verstrekte kredieten in de loop der jaren is toegenomen. Wat het totale aantal lopende verrichtingen op afbetaling betreft, m.a.w. de omloop, was er van juni 2005 tot juni 2010 immers een stijging met 16,8%, terwijl het overeenstemmende kredietbedrag met bijna 40% sterker is gestegen. Het aantal overeenstemmende contracten kende steeds een duidelijk geringere toename dan het uitstaande bedrag ... en zelfs een terugloop van 2001 tot 2005. Het is dus niet zo dat de kredietactiviteit op zich erg is toegenomen ten opzichte van vroeger, maar het gemiddelde bedrag per verrichting is positief geëvolueerd. Toch valt het op dat tussen juni 2010 en juni 2011 de omloop voor het eerst een daling kende.

Grafiek 4

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake verrichtingen op afbetaling

De kredietopeningen

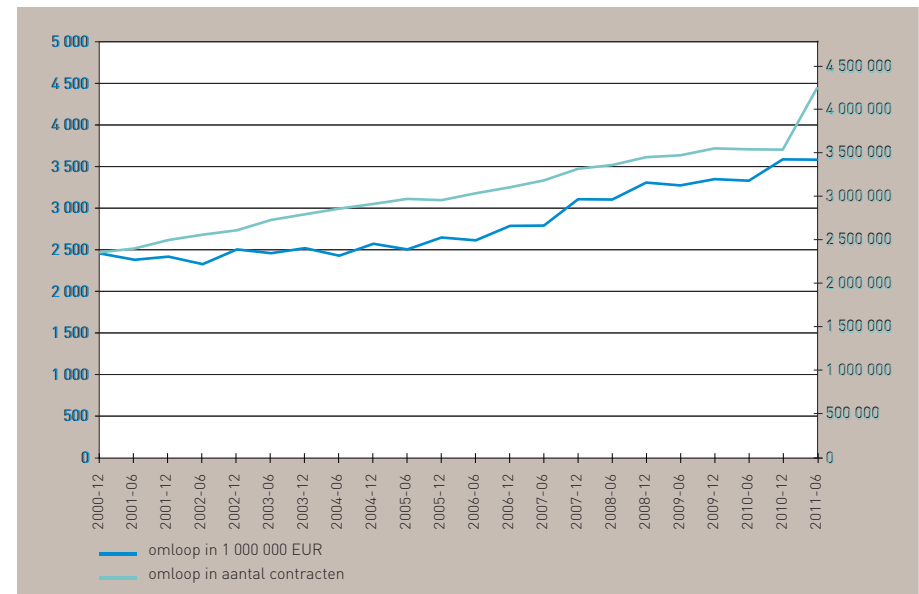
In tegenstelling tot de verrichtingen op afbetaling, waarvan het aantal contracten in portefeuille in de afgelopen 10 jaar slechts matig is toegenomen, is het aantal bestaande kredietopeningen in dezelfde periode substantieel gegroeid.

De daadwerkelijk opgenomen bedragen daarentegen zijn geruime tijd niet in dezelfde mate toegenomen als het bedrag aan verrichtingen op afbetaling. Vanaf 2005 komt daar verandering in. Tussen juni 2005 en juni 2010 zijn de opgenomen bedragen gestegen met 32%, terwijl het aantal kredietopeningen steeg met 19%. De **kredietopeningen** werden dus **meer gebruikt**. Sinds eind 2010 is het aantal kredietopeningen gestegen met bijna 20%, uitsluitend als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet. De totaliteit van de opgenomen bedragen is in die periode echter onveranderd gebleven en zelfs licht gedaald (-0,1%).

Grafiek 5

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake kredietopeningen

Een motor voor de economie

De volgende overzichtstabel geeft de groei van de markt van consumentenkrediet weer, in omloop en in productie, voor enerzijds de verrichtingen op afbetaling en anderzijds de kredietopeningen.

Tabel 1

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT) EN NBB (INFLATIE)

Nominale groei van het consumentenkrediet (x 1 000 000 EUR) en inflatie Omloop : op 31.12 van ieder jaar | productie : van de 12 maanden van het jaar

	A - verrichtingen op afbetaling		B - kredietopeningen		A+B - consumentenkrediet		p.m. inflatie
	omloop	productie	omloop	productie	omloop	productie	
1995	7 231	3 589	1 621	1 043	8 852		
1996	7 576 +4,8%	3 926 +9,4%	1 805 +11,4%	894 -14,2%	9 381 +6,0%		2,52%
1997	7 944 +4,9%	4 021 +2,4%	1 811 +0,3%	894 -0,1%	9 756 +4,0%		1,15%
1998	8 681 +9,3%	4 357 +8,4%	2 046 +13,0%	982 +9,8%	10 727 +10,0%		0,59%
1999	9 315 +7,3%	4 875 +11,9%	2 153 +5,2%	927 -5,6%	11 468 +6,9%		1,94%
2000	9 791 +5,1%	4 973 +2,0%	2 443 +13,5%	1 001 +8,0%	12 234 +6,7%		2,49%
2001	10 296 +5,2%	4 833 -2,8%	2 410 -1,4%	1 010 +0,9%	12 706 +3,9%		2,19%
2002	10 464 +1,6%	4 829 -0,1%	2 492 +3,4%	1 046 +3,5%	12 956 +2,0%		1,37%
2003	10 503 +0,4%	5 040 +4,4%	2 509 +0,7%	1 043 -0,3%	13 012 +0,4%		1,74%
2004	10 967 +4,4%	5 400 +7,1%	2 557 +1,9%	1 123 +7,7%	13 524 +3,9%		2,27%
2005	11 565 +5,5%	5 935 +9,9%	2 633 +3,0%	1 742 +55,1%	14 198 +5,0%		2,88%
2006	12 811 +10,8%	6 825 +15,0%	2 767 +5,1%	1 516 -13,0%	15 578 +9,7%		1,64%
2007	14 101 +10,1%	6 992 +2,4%	3 077 +11,2%	1 835 +21,0%	17 178 +10,3%		3,09%
2008	15 288 +8,4%	7 201 +3,0%	3 274 +6,4%	1 748 -4,7%	18 562 +8,1%		2,63%
2009	15 569 +1,8%	6 897 -4,2%	3 313 +1,2%	1 511 -13,6%	18 881 +1,7%		0,26%
2010	15 755 +1,2%	7 041 +2,1%	3 543 +6,9%	1 704 +12,8%	19 298 +2,2%		3,10%

Aangezien de productie inzake kredietopeningen enkel een potentieel krediet betreft, mag ze niet eenvoudigweg worden opgeteld bij de productie inzake verrichtingen op afbetaling. Van de omlopen daarentegen mag wel een optelsom gemaakt worden. Deze som toont aan dat de totale portefeuille inzake consumentenkrediet van alle BVK-leden samen eind 2010 meer dan 19 miljard euro bedraagt, een belangrijk bedrag voor zowel de Belgische economie, als voor de particulieren die er hun projecten mee kunnen realiseren.

Uit de voormelde economische studie van Professor Dr. Nancy Huyghebaert van de K.U. Leuven naar het belang van het consumentenkrediet en het hypothecair krediet voor de Belgische economie blijkt ten andere dat **consumentenkredieten** een **procyclisch karakter** hebben, m.a.w. in tegenstelling tot wat soms verwacht wordt is het niet zo dat gezinnen (en kredietgevers) een daling in het beschikbare inkomen compenseren door meer kredieten op te nemen (te verlenen).

Het is in deze economisch moeilijke tijden dan ook aangewezen alle kansen op economische groei aan te grijpen en zowel het consumentenkrediet als het hypothecaire krediet vormen daarbij een belangrijke stimulans. **Door verantwoorde kredietverlening verder te stimuleren kan de overheid een heel potentieel aan economische groeikansen openen.**

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

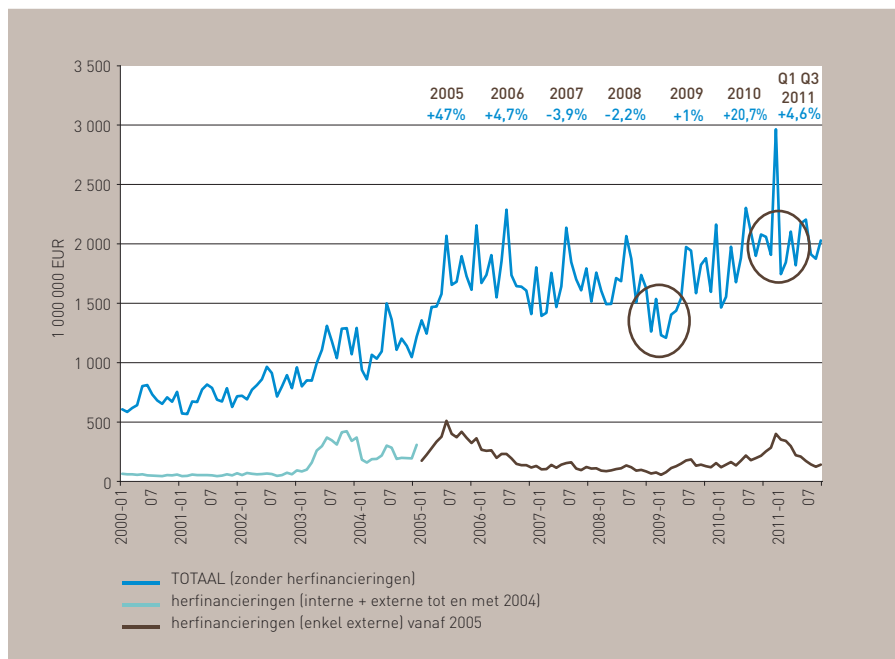
De markt van het hypothecaire krediet

Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen

Grafiek 1

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie – herfinancieringen versus realisaties zonder herfinancieringen (in miljoenen EUR) – evolutie ten opzichte van het voorgaande jaar

Om een reëel beeld van de markt van het hypothecaire krediet te krijgen, worden de **herfinancieringen** best uit de productiecijfers gehaald, wat in grafiek 1 is gebeurd. Sinds 2005, toen 1 op de 2 verrichtingen een herfinanciering betrof, is het belang van die herfinancieringen in dalende lijn gegaan, met nog slechts 1 op 10 verrichtingen in 2008. Door de sterk dalende rentevoeten waren er opnieuw iets meer in 2009 (1 op 7 verrichtingen) en 2010 (1 op de 5 verrichtingen). In de eerste drie kwartalen van 2011 daalde het aantal herfinancieringen opnieuw tot ongeveer 1 op de 7 verrichtingen.

Na het uitzonderlijke jaar 2005, waarin de waarde van de productie buiten herfinancieringen met 47% was toegenomen ten opzichte van 2004, steeg de productie in 2006 nog nauwelijks met één tiende daarvan. In 2007 viel de productie in bedrag zelfs met bijna 4% terug ten opzichte van 2006, ondanks een betere tweede jaarhelft. 2008 startte nog hoopvol, met positieve cijfers ten opzichte van 2007 in het 1ste en 2de trimester. Maar, mede ingevolge een zeer slecht laatste trimester (-13% in toegekende bedragen en -5,5% in aantal nieuwe contracten), zag het totaalplaatje voor 2008 er negatief uit, met een daling van 2,2% in toegekende bedragen. Het jaar 2009 begon met een zeer zwak eerste trimester, maar dankzij een geleidelijke verbetering in de daarop volgende trimesters kon het jaar nog positief afgesloten worden, met een stijging met 1% ten opzichte van 2008. In 2010 kon opnieuw aangeknoopt worden met dubbele groeicijfers ten opzichte van 2009, vooral door toedoen van de renovatiekredieten. **In de eerste drie trimesters van 2011 samen is er nog een groei met ongeveer 4,5% ten opzichte van de eerste drie trimesters van 2010, maar toch is er een dalende tendens waar te nemen.**

Tabel 1

BRON : BVK (90 % VAN DE MARKT)

Evolutie van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Trimester	Evolutie in aantal contracten	Evolutie in verstrekte bedragen
Q 1 2010	+25,62%	+30,04%
Q 2 2010	+17,21%	+18,38%
Q 3 2010	+15,07%	+13,65%
Q 4 2010	+23,77%	+23,12%
Q 1 2011	+24,10%	+14,09%
Q 2 2011	+19,66%	+5,77%
Q 3 2011	+6,93%	-4,33%

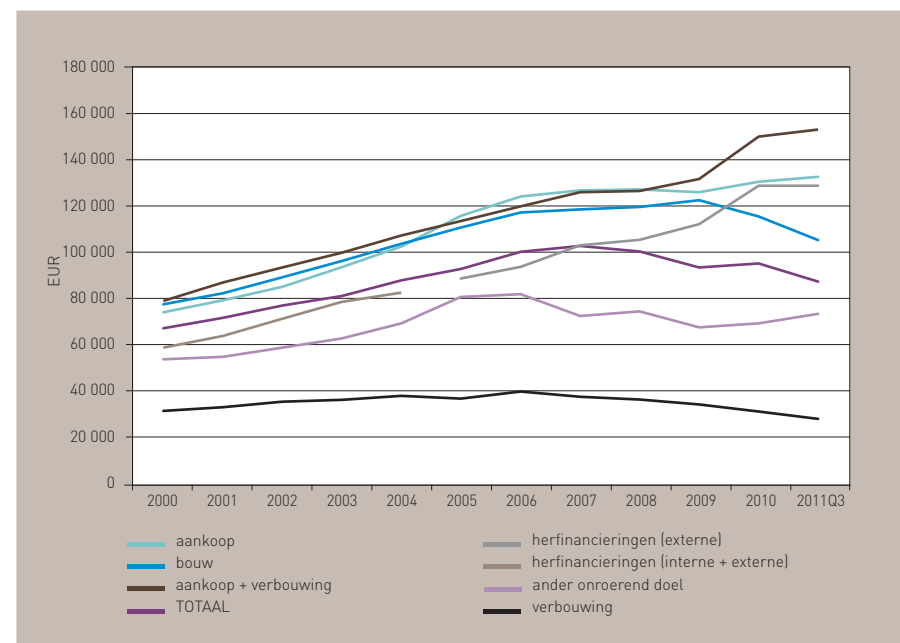
De sterkere groei wat het aantal verstrekte kredieten betreft, vergeleken met de meer gematigde groei – en zelfs daling – wat het overeenstemmende bedrag betreft, hangt nauw samen met het feit dat de markt betekenisvol ondersteund werd door de regeringsmaatregel inzake het groen krediet met interestbonificatie. Deze maatregel had vooral zijn weerslag op vlak van de renovatiekredieten, die kleinere bedragen betreffen. Meer daarover verder.

De stijging van de productie in bedrag die in het verleden kon vastgesteld worden, was niet zozeer het gevolg van de toename van het **aantal** kredieten dan wel van het **gemiddelde bedrag** per krediet. Het gemiddelde bedrag per krediet is, voor alle toegekende hypothecaire kredieten samen, immers geëvolueerd van ongeveer 67.000 euro in 2000 tot ongeveer 87.000 euro over de eerste negen maanden van 2011 (zie grafiek 2), met een hoogtepunt in 2007, toen het gemiddelde bedrag meer dan 102.000 euro bedroeg.

Grafiek 2

BRON : BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten

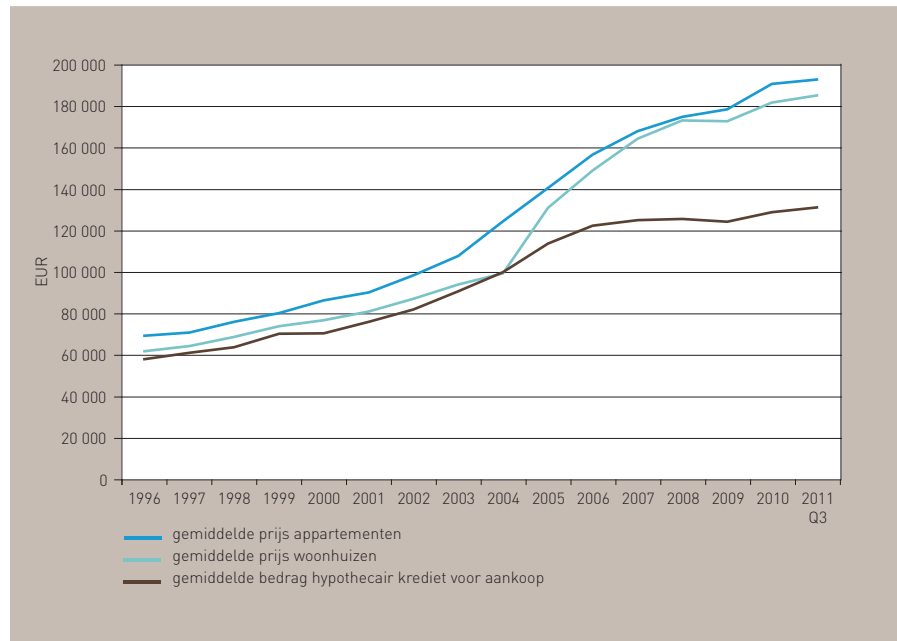
Tot 2006 volgde het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning min of meer de vastgoedprijzen (zie grafiek 3), maar sindsdien stijgt het gemiddelde bedrag duidelijk minder snel, terwijl de woningprijzen bleven stijgen. Toch zijn de sterke stijgingen van de woningprijzen van midden de jaren tachtig momenteel verleden tijd. Van 2008 tot en met 2010 stegen de woningprijzen immers met nauwelijks 4 tot 5 procent op 2 jaar, m.a.w. minder snel dan de inflatie. Na 2006 vlakt het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning af en blijft het schommelen rond de 125.000 euro. Vanaf 2010 volgt opnieuw een geleidelijke toename tot iets minder dan 135.000 euro.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 3

BRON : BVK (KREDIET) EN FOD ECONOMIE (VASTGOEDMARKT)

Vastgoedmarkt en hypothecair krediet : gemiddelde bedragen

Opvallend is ook dat het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning gecombineerd met renovatiewerken het sterkst is gestegen sinds begin 2009, met name van ongeveer 123.000 euro tot bijna 156.000 euro in het derde trimester van 2011 (zie tabel 2). Het gemiddelde bedrag van de zuivere renovatiekredieten viel licht terug tot iets minder dan 26.000 euro, wat mee kan verklaard worden door het succes van het groene krediet met interestbonificatie, waarvan het maximumbedrag op jaarbasis beperkt is tot 15.000 euro per kredietnemer per woning.

Tabel 2

BRON : BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten, uitgesplitst volgens bestemming

Trimester	Aankoop	Bouw	Renovatie	Aankoop + renovatie	Ander doel	Herfinancieringen
2010 Q1	126.292	123.395	34.158	145.514	69.407	128.280
2010 Q2	129.303	114.910	31.340	147.507	65.636	122.539
2010 Q3	132.097	113.820	31.004	153.332	70.392	129.768
2010 Q4	131.569	111.507	28.491	151.365	69.732	130.691
2011 Q1	130.791	104.820	30.494	149.431	73.878	130.639
2011 Q2	131.122	103.597	27.448	152.343	72.748	128.813
2011 Q3	134.219	106.176	25.769	155.644	72.378	119.574

Opsplitsing van de productie volgens bestemming

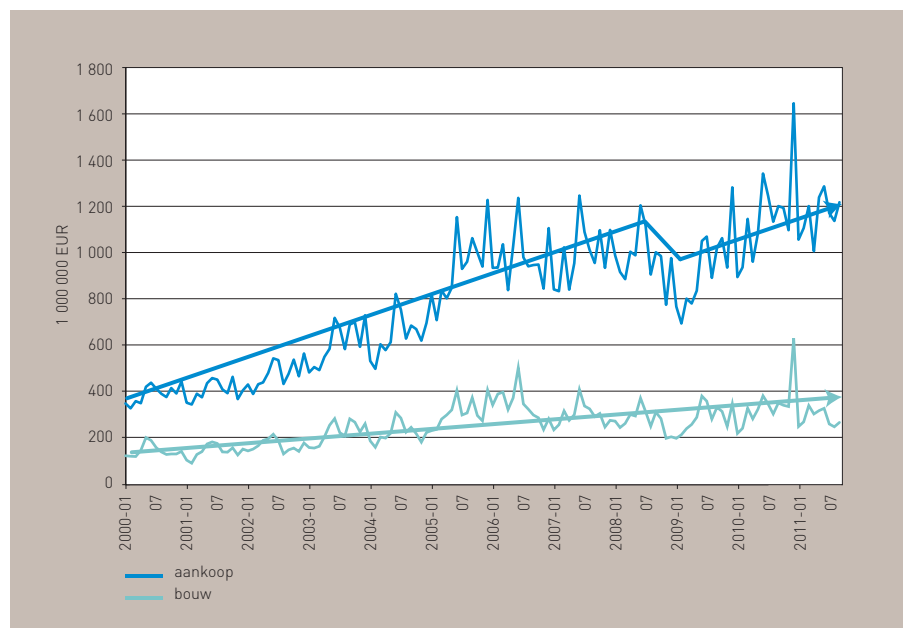
Sinds 2005 worden de "herfinancieringen", in ruime zin, uit de statistieken gehouden. Wat de "echte" activiteit (buiten herfinancieringen) in de eerste drie trimesters van 2011 betreft, blijkt dat bijna 61% van de verstrekte kredietbedragen bedoeld waren voor de aankoop van een onroerend goed, terwijl iets minder dan 15% bedoeld waren voor de bouw van een woning. De overige bestemmingen zijn de verbouwing, al dan niet samen met een aankoop ($\pm 21\%$), en de andere onroerende bestemmingen zoals de aankoop van bouwgrond ($\pm 4\%$).

Grafiek 4

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens bestemming : rubrieken aankoop en bouw (in miljoenen EUR)

Grafiek 4 is gewijd aan de twee belangrijkste bestemmingen, namelijk de aankoop en de bouw. Daaruit blijkt dat de aankoop steeds de bouw overtreft en er algemeen genomen 3,3 maal meer leningen voor de aankoop dan voor de bouw van een woning worden verstrekt. Maar ook dat, bij het uitbreken van de crisis, het volume aan kredieten voor de aankoop van een woning een veel grotere inzinking kende dan dat voor de bouw van een woning, hetgeen wellicht mee te danken is aan de regeringsmaatregelen ter stimulerings van de bouw.

Sinds begin 2008 gaat het **marktaandeel van de renovatiekredieten in stijgende lijn** : van minder dan 20% eind 2007 tot meer dan 40% in het 2de en 3de trimester van 2011 (zie tabel 3). Dit gaat vooral ten koste van het aandeel van de kredieten voor de aankoop van een woning, maar ook het marktaandeel van de bouwkredieten daalt.

Tabel 3

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens bestemming

HYP KREDIET splitsing volgens bestemming	Aankoop	Bouw	Renovatie	Aankoop + renovatie	Ander onroerend doel	Herfinancieringen (externe)	TOTAAL
in bedrag							
2009 Q1	57,30%	15,71%	10,17%	6,76%	4,69%	5,38%	100,00%
2009 Q2	51,05%	17,23%	12,34%	7,26%	4,15%	7,97%	100,00%
2009 Q3	53,19%	16,82%	11,35%	6,94%	4,22%	7,48%	100,00%
2009 Q4	56,38%	15,12%	10,79%	7,16%	4,33%	6,23%	100,00%
2010 Q1	56,98%	14,49%	9,55%	7,50%	4,08%	7,40%	100,00%
2010 Q2	54,99%	15,53%	10,79%	7,05%	3,75%	7,89%	100,00%
2010 Q3	55,70%	15,07%	10,27%	6,58%	3,86%	8,51%	100,00%
2010 Q4	51,89%	16,87%	9,92%	5,95%	3,73%	11,64%	100,00%
2011 Q1	52,19%	12,81%	10,67%	6,08%	3,73%	14,51%	100,00%
2011 Q2	53,90%	14,00%	13,62%	6,26%	3,70%	8,51%	100,00%
2011 Q3	58,81%	12,37%	12,36%	6,70%	3,59%	6,16%	100,00%
in aantal contracten							
2009 Q1	43,90%	12,64%	26,74%	5,15%	6,48%	5,09%	100,00%
2009 Q2	37,51%	12,91%	31,56%	5,31%	6,14%	6,57%	100,00%
2009 Q3	39,59%	12,73%	30,79%	4,92%	5,83%	6,13%	100,00%
2009 Q4	40,90%	11,35%	32,47%	4,69%	5,65%	4,94%	100,00%
2010 Q1	44,40%	11,56%	27,52%	5,07%	5,78%	5,68%	100,00%
2010 Q2	39,60%	12,59%	32,05%	4,45%	5,32%	6,00%	100,00%
2010 Q3	40,20%	12,63%	31,60%	4,09%	5,23%	6,26%	100,00%
2010 Q4	36,66%	14,06%	32,36%	3,66%	4,98%	8,28%	100,00%
2011 Q1	37,20%	11,40%	32,63%	3,79%	4,71%	10,27%	100,00%
2011 Q2	34,24%	11,26%	41,34%	3,43%	4,24%	5,50%	100,00%
2011 Q3	37,17%	9,89%	40,71%	3,65%	4,21%	4,37%	100,00%

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

De sterke stijging van het marktaandeel van de renovatiekredieten hangt nauw samen met de regeringsmaatregel betreffende het groen krediet met interestbonificatie die in 2009 via de Economische Herstelwet werd ingevoerd. Voor kredieten ter financiering van welbepaalde energiebesparende investeringen neemt de overheid een interestbonificatie van 1,5% ten laste. Op die manier wenste de overheid niet alleen de economie te stimuleren, maar ook een bijdrage te leveren tot het behalen van de door Europa opgelegde energiebesparende doelstellingen. En met succes!

In 2009 en 2010 samen werden ongeveer 41.000 groene kredieten met interestbonificatie verstrekt in de vorm van een hypothecair krediet, voor een bedrag van ongeveer 775 miljoen euro. Daarnaast werden ook nog eens 36.000 van dergelijke groene kredieten verstrekt in de vorm van een consumentenkrediet, voor een bedrag van 450 miljoen euro. In totaal dus ongeveer **77.000 groene kredieten voor een totaalbedrag van meer dan 1,2 miljard euro.**

In de eerste drie trimesters van 2011 werden er al 47.000 groene kredieten verstrekt in de vorm van een hypothecair krediet, voor een bedrag van meer dan 860 miljoen euro. In diezelfde periode werden ook bijna 29.000 groene kredieten verstrekt in de vorm van een consumentenkrediet, voor een bedrag van meer dan 400 miljoen euro. Samen dus al **76.000 kredieten** voor een totaalbedrag van iets minder dan **1,3 miljard euro**, alleen al in de eerste 9 maanden van 2011.

Maar deze maatregel liep ten einde op 31.12.2011. Het valt dus af te wachten wat daarvan de impact zal zijn op de kredietverlening in 2012.

Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet

Tot 1999 kenden de kredieten met onvoorwaardelijk vaste rentevoet een steile opgang (meer dan 7 contracten op 10).

In de daarop volgende jaren liep het marktaandeel van de vaste rentevoeten, onder meer ingevolge de evolutie van de rentecurve, steeds verder terug. Dit gebeurde ten voordele van de jaarlijks veranderlijke rentevoet, waarvoor in oktober 2004 in twee op de drie toegekende contracten werd gopteerd.

Ingevolge de stijging van de rentevoeten en het kleine verschil tussen veranderlijke en vaste rentevoet sloeg begin 2005 de tendens om, met een heropleving van de kredieten met vaste rentevoet. Het marktaandeel van de hypothecaire kredieten met vaste rentevoet bereikte in 2007 meer dan 85%, het hoogste percentage in 10 jaar. Samen met de kredieten die een aanvankelijke periode van vastheid van 10 jaar of meer kennen, namen ze zelfs omzeggens 96% van de verstrekte kredieten voor hun rekening. Het marktaandeel van de kredieten met veranderlijke rentevoet op één jaar viel terug van 50% in 2004 naar nog nauwelijks 1,7% in 2007.

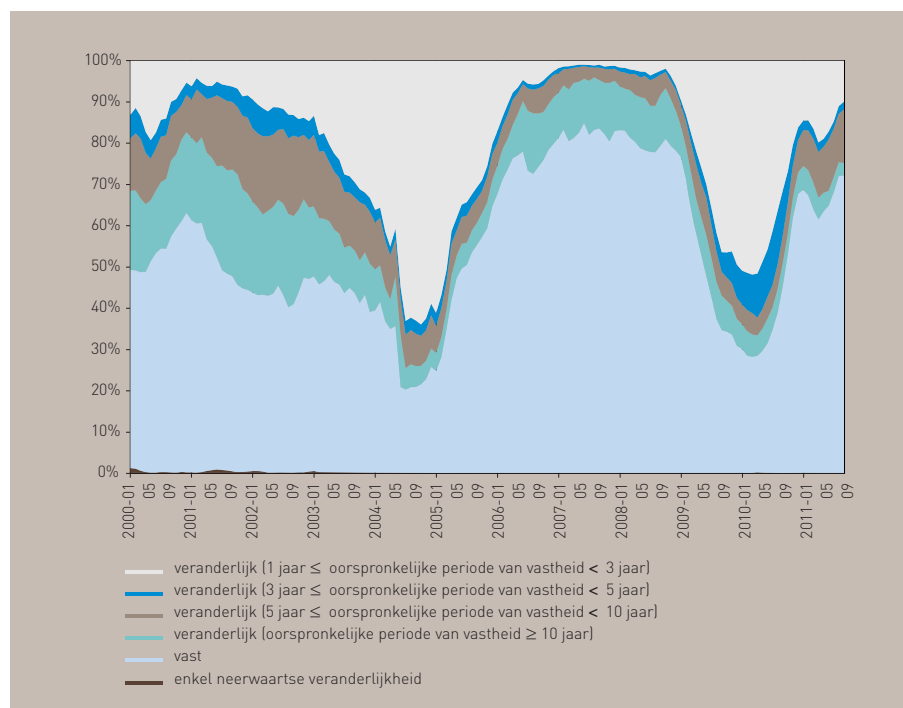
Ook in 2008 blijft de vaste rentevoet oppermachtig, maar toch zien we dat het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet begint te stijgen, weliswaar eerst nog in beperkte mate (van 1,8% begin 2008 naar 3,6% eind 2008). Maar vanaf 2009, mede door de zeer lage korte-termijnrente en de daaruit voortvloeiende daling van de jaarlijks veranderlijke rentevoeten, nam het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet spectaculair toe, van ± 13% begin 2009 tot 46% begin 2010.

Grafiek 5

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet (in percentage)

Daarmee werden weer meer kredieten aan jaarlijks veranderlijke rentevoet afgesloten dan aan vaste rentevoet. In de daarop volgende trimesters zette zich echter weer een omgekeerde beweging in gang. Net omdat de jaarlijks veranderlijke rentevoeten zich op een historisch laag niveau bevinden, groeide de vrees bij de kredietnemers dat de onderliggende referte-indexen op korte of middellange termijn opnieuw zouden gaan stijgen, en werd dan ook voor zekerheid geopteerd in de vorm van een vaste rentevoet. Deze tendens naar de keuze voor een vaste rentevoet zette zich vervolgens steeds verder door naarmate het renteverskil tussen kredieten met variabele en vaste rentevoet, dat in augustus 2009 nog 1,60% bedroeg, verminderde en in september 2011 nog slechts 0,30% bedroeg.

Tabel 4

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens soort rentevoet

HYP KREDIET splitsing volgens rentevoet	Vast	Enkel neerwaartse veranderlijkheid	Veranderlijk (1 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 3 jaar)	Veranderlijk (3 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 5 jaar)	Veranderlijk (5 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 10 jaar)	Veranderlijk (oorspronkelijke periode van vastheid >= 10 jaar)	TOTAAL
in bedrag							
2009 Q1	70,31%	0,00%	13,62%	1,68%	6,32%	8,07%	100,00%
2009 Q2	52,33%	0,00%	26,37%	3,34%	8,65%	9,30%	100,00%
2009 Q3	38,34%	0,00%	41,20%	4,47%	7,04%	8,95%	100,00%
2009 Q4	32,77%	0,00%	47,58%	7,27%	5,41%	6,98%	100,00%
2010 Q1	28,78%	0,03%	51,48%	8,90%	5,04%	5,78%	100,00%
2010 Q2	29,96%	0,04%	48,40%	11,25%	4,83%	5,52%	100,00%
2010 Q3	39,67%	0,00%	36,39%	12,26%	6,05%	5,63%	100,00%
2010 Q4	61,86%	0,00%	20,46%	4,91%	7,71%	5,05%	100,00%
2011 Q1	66,56%	0,00%	15,22%	2,41%	9,69%	6,12%	100,00%
2011 Q2	63,35%	0,00%	18,60%	2,03%	11,60%	4,41%	100,00%
2011 Q3	70,79%	0,00%	11,85%	1,85%	12,15%	3,35%	100,00%
in aantal contracten							
2009 Q1	72,76%	0,00%	13,15%	2,05%	5,50%	6,54%	100,00%
2009 Q2	57,93%	0,00%	24,17%	3,75%	7,06%	7,09%	100,00%
2009 Q3	46,69%	0,00%	36,05%	5,06%	5,46%	6,73%	100,00%
2009 Q4	43,18%	0,00%	39,90%	7,76%	3,82%	5,35%	100,00%
2010 Q1	36,07%	0,02%	45,75%	9,94%	3,54%	4,67%	100,00%
2010 Q2	40,72%	0,01%	39,94%	11,45%	3,53%	4,35%	100,00%
2010 Q3	51,76%	0,00%	29,50%	10,93%	4,02%	3,78%	100,00%
2010 Q4	71,73%	0,00%	15,76%	4,12%	4,90%	3,49%	100,00%
2011 Q1	75,52%	0,00%	12,73%	1,95%	5,73%	4,07%	100,00%
2011 Q2	75,05%	0,00%	14,30%	1,43%	6,39%	2,83%	100,00%
2011 Q3	79,82%	0,00%	9,50%	1,40%	7,05%	2,23%	100,00%

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Nog strengere regels op het gebied van reclame, nulstelling en JKP

Na de Wet van 13 juni 2010 tot wijziging van de reglementering inzake consumentenkrediet via omzetting van Europese Richtlijn 2008/48/EG, volgden in 2011 de **koninklijke besluiten** tot uitvoering van die wet, met als gevolg strengere bepalingen op het gebied van **reclame, nulstelling en berekening van het jaarlijks kostenpercentage (JKP)**.

Sommige van die aangelegenheden ontsnappen aan de volledige harmonisering waarvan sprake is in de Europese Richtlijn – en bieden dus aan de nationale wetgever de mogelijkheid om een strengere regelgeving uit te vaardigen –, andere vallen daarentegen expliciet onder de toepassing van die Europese harmonisering.

Jaarlijks kostenpercentage

Een voorbeeld daarvan zijn de totale kosten van het krediet. De Europese regelgeving strekt ertoe een eenvormige definitie te geven van de berekeningsbasis van het JKP voor alle lidstaten, opdat de consumenten een vergelijking kunnen maken tussen de tarieven op de Europese markt.

In de Richtlijn is sprake van één rekenkundige formule voor de berekening van het JKP in de vorm van een basisvergelijking, en van de veronderstellingen waarvan, indien nodig, moet worden uitgegaan voor die berekening. Van die veronderstellingen moet dus gebruik worden gemaakt enkel wanneer de berekening niet kan worden gemaakt op basis van de basisvergelijking, m.a.w. wanneer één of meer parameters die nodig zijn voor de oplossing van die vergelijking, niet gekend zijn.

Op tal van punten heerste er echter **onzekerheid en vaagheid omtrent de wijze waarop de Richtlijn moest worden omgezet**. Daardoor werd de invoering van de nieuwe regels voor de berekening van het JKP evenwel sterk bemoeilijkt. Die regels traden in werking op 1 september 2011 en maakten het nodig een waslijst van representatieve voorbeelden te geven bij wijze van toelichting bij de regels.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

De complexiteit van het koninklijk besluit heeft niet alleen gevolgen voor de kredietgevers, maar **maakt** ook **transparante informatie** naar zowel consumenten als rechters toe **onwerkbaar**.

Fundamenteel zijn er tussen de nationale regels een aantal discrepanties aan het licht gekomen omtrent de berekeningswijze van het JKP, met alle gevolgen vandien voor de kredietgevers die werkzaam zijn in verschillende lidstaten, en met een gebrek aan vergelijkbaarheid voor de consumenten als resultaat.

De Europese Commissie kwam eveneens tot die conclusie en nam dan ook haar toelichting tot 'comitologie' en tot een amendement op de Richtlijn in combinatie met interpretatieve richtsnoeren voor de berekeningswijze van het JKP.

Er kan dan ook een nieuwe herziening van het Koninklijk Besluit van 4 augustus 1992 verwacht worden. Jammer genoeg is er op Europees niveau na 25 jaar nog steeds geen duidelijkheid omtrent de regels voor de berekening van het JKP. Het valt af te wachten of een nieuwe aanpassing van de Europese teksten eindelijk klaarheid en eenvormigheid in die materie zal scheppen.

Nulstelling

Het Koninklijk Besluit van 21 juni 2011 resulteerde ook in een strengere regelgeving voor aangelegenheden waarvan nochtans geen sprake was in de Europese Richtlijn.

Die strengere regels gelden voor kredietopeningen, waar er is voorzien in een herziening van de bedragen van de minimumtermijnen in geval van periodieke terugbetaling van kapitaal, evenals in de verruiming van de nulstelling tot kredietopeningen met terugbetaling van kapitaal.

Vanaf 1 januari 2013 geldt de nulstelling dus voor alle kredietopeningen, ongeacht of er al dan niet sprake is van een periodieke terugbetaling van kapitaal.

In geval van periodieke terugbetaling van kapitaal zal de consument de teller op nul moeten brengen binnen een maximumtermijn van vijf of acht jaar, te berekenen volgens een in het koninklijk besluit vermelde formule en al naargelang het kredietbedrag lager of hoger is dan 5.000 EUR. Is er geen periodieke terugbetaling van kapitaal, dan mag de nulstellingstermijn niet meer dan één of vijf jaar bedragen al naargelang het kredietbedrag al dan niet meer dan 3.000 EUR bedraagt.

Als gevolg van die maatregelen zullen de kredietgevers hun informaticaprogramma's en -systemen opnieuw moeten aanpassen bovenop de grote inspanningen die van hen werden gevergd in het kader van de hervorming van de wet in 2010 en de meer recente wijzigingen met betrekking tot het JKP.

Reclame

Een ander strijdpunt voor de wetgever was de reclame voor consumentenkrediet, ondanks de reeds bestaande beperkingen, verbodsbepalingen en verplichte vermeldingen op dat gebied.

Vanaf 1 december 2011 gelden er **strengere normen voor de grootte van de lettertekens in bepaalde verplichte vermeldingen in reclame**: verplichtingen inzake minimale grootte om de aandacht van de consument te vestigen op bepaalde vermeldingen, zoals het laatste termijnbedrag in het kader van een ballonkrediet, of daarentegen regels met betrekking tot de maximale grootte om te voorkomen dat de klemtoon wordt gelegd op andere vermeldingen zoals een JKP gelijk aan 0%.

Er wordt ook een minimumgrootte opgelegd voor de boodschap "Let op, geld lenen kost ook geld", samen met een specifieke regeling voor reclame op internet, als de boodschap enkel via een banner zichtbaar is.

De instellingen zullen dus in hun reclamecampagnes rekening moeten houden met die nieuwe beperkingen, die tot een **nivellering van de reclame en een beknotting van de creativiteit** kunnen leiden. Daarenboven geven de nieuwe normen aanleiding tot vragen omtrent de interpretatie, met een gebrek aan rechtszekerheid als gevolg.

De reglementering inzake de Centrale voor Kredieten aan Particulieren werd aangepast overeenkomstig de hervorming van de wet op het consumentenkrediet

Na de wijziging van het toepassingsgebied van de Wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, waarbij onder meer werd afgestapt van de bestaande uitsluiting voor kredietopeningen van minder dan 1.250 EUR en terugbetaalbaar binnen de drie maanden, werd de reglementering inzake de Centrale voor kredieten aan particulieren (CKP) aangepast om ze in overeenstemming te brengen met het nieuwe toepassingsgebied.

In het Koninklijk Besluit van 6 juni 2011, waarbij het Koninklijk Besluit van 7 juli 2002 tot reglementering van de CKP werd gewijzigd, zijn echter een groot aantal andere wijzigingen opgenomen waardoor de zaken alleen maar ingewikkelder zijn geworden, vooral dan op het stuk van de criteria voor de registratie van wanbetalingen en de redenen voor de raadpleging.

Criteria voor de registratie van wanbetalingen inzake kredietopeningen

Sedert 23 oktober 2011 werden de criteria voor de registratie van kredietopeningen in het negatieve luik van de Centrale verruimd tot drie mogelijke situaties.

De kredietgever moet de wanbetaling registreren na drie maanden achterstand, of onmiddellijk als het bedrag opeisbaar is vóór de termijn van drie maanden is bereikt, of één maand na het verstrijken van de nulstellingstermijn, wanneer de kredietopening niet op nul is gesteld.

Die alsmaar **complexere regeling** heeft daarenboven tot gevolg dat de **registratietermijn in bepaalde gevallen korter** wordt, meer bepaald wanneer een kredietopening wordt opgezegd.

De door de kredietgevers te verstrekken gegevens zijn eveneens gewijzigd en er is voor overschrijdingen op een rekening evenals voor overschrijdingen op een geoorloofde debetstand op een rekening terugbetaalbaar binnen een maand in een bijzonder stelsel voorzien voor registratie in het negatieve luik van de Centrale.

Reden voor de raadpleging

Eveneens sedert 23 oktober 2011 moet de kredietgever de reden vermelden waarom hij de Centrale raadpleegt, al naargelang het gaat om het verstrekken of het beheer van een krediet, dan wel om het verstrekken of het beheer van een betaalmiddel.

Ook dient erop te worden gewezen dat de kredietgever sedert 1 september 2011 verplicht is om het bericht van raadpleging van de CKP te bewaren gedurende de volledige looptijd van de kredietovereenkomst en gedurende een periode van minstens drie jaar. In dat bericht moet melding worden gemaakt van de specifieke identificatiecode, het ogenblik van de raadpleging en de identiteit van de persoon voor wie de raadpleging werd gedaan.

Die nieuwe maatregelen in verband met de CKP hebben op hun beurt geleid tot een aanpassing van de informaticaprogramma's en -systemen bij de kredietgevers.

Het jaar 2011 moet dan ook worden beschouwd als een voortzetting van de **zware investeringen** die de sector reeds in 2010 had gedaan **voor de uitvoering van de hervorming van de wet op het consumentenkrediet**.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Ontwikkelingen inzake
hypotheccair krediet

Ontwikkelingen inzake hypotheccair krediet

De Europese wetgever is aan zet

Toen in 2002 de Europese Gedragscode in de praktijk gebracht was, meende de Europese Commissie dat de reglementering verder moest gaan dan het zuivere pre-contractuele aspect van de kredietverstrekking. Een Forum Group on Mortgage Credit zou de aanzet voor een Groenboek geven, dat er in 2005 kwam, en eind 2007 publiceerde de Commissie een omvangrijk Witboek. Het Witboek gaf aanleiding tot talrijke studies van consultants waaraan de sector via consultaties kon meewerken. Naar aanleiding van de subprime crisis in de Verenigde Staten gleed de focus van de Europese Commissie af van de eenmaking van de hypotheekmarkten en de techniciteit van de studies naar het uitwerken van een kader voor responsible lending and borrowing. Een concreet resultaat daarvan was de Working Paper van 22 juli 2010. Met die stap voorwaarts zou het niet lang meer duren vooraleer het ondertussen nieuw gevormde Kabinet van Commissaris Barnier zijn Voorstel van Richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten in het Parlement zou indienen. Het **Voorstel verscheen op 31 maart 2011 op de website van de Europese Commissie**. Het stelt zich tot doel **voor consumenten, kredietgevers en kredietbemiddelaars een efficiënte en concurrerende eengemaakte markt met een hoge mate van bescherming tot stand te brengen door bevordering van het consumentenvertrouwen, de mobiliteit van klanten en de grensoverschrijdende activiteit van kredietgevers en kredietbemiddelaars**. Het Voorstel beoogt eveneens de financiële stabiliteit door ervoor te zorgen dat de markten voor hypotheccair krediet op een verantwoordelijke manier werken. Er staat een markt op het spel met een totaal aan uitstaande woningkredieten van 6.414 miljard EUR per einde 2010 in de 27 lidstaten, wat ongeveer 52,4 % van hun gezamenlijk bruto binnenlands product betekent.

Drie jaar eerder een richtlijn consumentenkrediet

Drie jaar eerder was de richtlijn inzake consumentenkrediet gepubliceerd en tal van bepalingen zijn min of meer overgenomen in het Voorstel. Het Voorstel zou echter nog nauwer bij deze richtlijn kunnen aansluiten, onder meer om afstand te kunnen nemen van de werkwijzen die eerder eigen zijn aan de klantenbenadering in het kader van de verkoop van beleggingen – woningkredieten maken inderdaad niet het voorwerp van de MiFID-reglementering uit - en de talrijke ingebouwde rechtsonzekerheden weg te werken. Maar vooral om ervoor te zorgen dat het **objectief van de harmonisering en de**

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

totstandkoming van een interne markt voor hypothecair krediet kan gehaald worden, meer bepaald door in het Voorstel, zoals in de richtlijn inzake consumentenkrediet, de bepaling in te voegen dat in zoverre de richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, de lidstaten geen bepalingen in hun nationale wetgeving mogen handhaven of invoeren die afwijken of toevoegen aan die welke in de richtlijn zijn vastgesteld. In het Europees Parlement zijn amendementen in die zin ingediend. Het Voorzitterschap van de Raad beperkt het aantal volledig geharmoniseerde aspecten sterk. Eigenlijk zijn concrete exhaustieve regels vereist, die geen manoeuvreerruimte meer laten aan de nationale overheden.

De ervaring met de Europese richtlijn inzake consumentenkrediet leert dat de contracterende partijen hoe langer hoe meer vervreemd geraken van het contract dat zij sluiten. **Het concept van het jaarlijks kostenpercentage (JKP)**, overgenomen door het Voorstel van richtlijn, is een treffend voorbeeld van het **artificiële karakter** van de wetgeving. Het sinds geruime tijd toepassen van het JKP in consumentenkredieten is geenszins een bewijs voor enig begrip van deze techniek vanwege de consument of eender welke niet-ingewijde, maar enkel een uitvoering van een wettelijke bepaling door deskundigen, die niet leidt tot groter vertrouwen van de consument, noch tot vergelijkbaarheid van de producten in zijn hoofd. Adequate informatie over de eigenlijke prijs en de kosten van het product is voor de consument van groter belang. De Europese wetgever dient zich te beraden over deze evolutie. Ook het JKP moet in vraag durven gesteld worden.

Voorstel van richtlijn woningkredieten

De Europese Commissie deelde mee dat de bepalingen die zij in het Voorstel opnam onderworpen zijn aan de **proportionaliteits- en de subsidiariteitstest** en de vrucht zijn van jarenlange consultaties en dat deze bepalingen dus niet verder gaan dan wat nodig is om de doelstellingen te halen.

Het **verslag van de Commissie voor Economische en Monetaire Zaken (ECON)** van het Europees Parlement **ging doelbewust veel verder**. De Rapporteur schreef dat de verbintenissen voor kredietgevers en kredietbemiddelaars coherent met de nieuwe Europese toezichtsarchitectuur moesten verstrengd worden en dat de bepalingen inzake informatie en werkwijzen voorafgaand aan de ondertekening van het kredietcontract, jaarlijks kostenpercentage, kredietwaardigheidsbeoordeling, toegang tot de kredietcentrales, advies en vervroegde terugbetaling de aanbevelingen uit de recente "Thematic Review on Mortgage Underwriting and Origination Practices" van de

Financial Stability Board moesten weerspiegelen. Hij zorgde er ook voor dat het Voorstel bepalingen inhield voor een risk based approach, financiële geletterdheid van de consument, verantwoorde kredietafhandeling in de loop van het krediet door het waarborgen van flexibiliteit en transparantie. Het verslag neemt nieuwe bepalingen op over onder meer meeneembaarheid van het krediet, betalingsflexibiliteit, reverse agreements, veranderen van kredietgever en kredietnemer, betalingsachterstand en tenuitvoerlegging, een European Mortgage Key Identifier (EMKI), kredietregisters en registers voor de nevenproducten, deskundige schatting van onroerend goed, algemene en specifieke prudentiële vereisten, afdwingbaarheid van de standaarden voor de prudentiële vereisten, beleid en procedures inzake de hypothecaire kredietactiviteit en stress-testing bij veranderlijke rentevoeten. Er wordt daarbij echter geenszins rekening gehouden met de **enorme administratieve last en kost die een dergelijke overreglementering met zich zou meebrengen en die zich onvermijdelijk zou vertalen in verhoogde rentevoeten voor alle kredieten**. Waar de Europese Commissie de verplichte "impact assessment" voor haar Voorstel van richtlijn had opgesteld om het Europese principe van "better regulation" te respecteren, is het onaanvaardbaar dat daarvan geen sprake is met betrekking tot een dergelijk omvangrijk bijkomend luik bepalingen en ergerlijk dat geen enkel amendement van een specifieke rechtvaardiging werd voorzien. Inzake wanbetaling en tenuitvoerlegging had de Europese Commissie beslist het te houden bij haar Staff Working Paper "National measures to avoid foreclosure procedures for residential mortgage loans" van eind maart 2011, met een informatieve leidraad voor overheden en kredietgevers over de aanpak van wanbetalingen in Europa en werkwijzen om zo mogelijk tenuitvoerlegging te vermijden. Ze was evenmin zinnens te raken aan de technische materie van de deskundige schatting van onroerende goederen. Het verslag van de Commissie ECON voorziet inzake deze beide materies toch wel in reglementering. Bovendien zijn een aantal aspecten reeds op één of andere wijze gereguleerd in andere Europese wetgeving, zoals de richtlijnen op de kapitaalvereisten en de oneerlijke handelspraktijken. Zo kan bijvoorbeeld een EMKI interessant zijn voor investeerders in effecten waarvoor het onroerend goed als onderpand dient, maar heeft dit geen uitstaans met de relatie kredietgever-kredietnemer.

Het ECON-verslag breidt ook de **gedelegeerde bevoegdheden** voor de Europese Commissie uit. Deze bevoegdheden kan de Commissie op eender welk moment aanwenden voor een onbepaalde periode. Daaruit kan alleen maar **grote (rechts-)onzekerheid** voor de bij de kredietverstrekking betrokken partijen voortvloeien, vooral als daarnaast nog eens de mogelijkheid bestaat dat de nationale wetgever ruime bevoegdheden behoudt om in bijkomende reglementering te voorzien. De bepalingen waarvoor in

gedelegeerde bevoegdheden is voorzien behoren geenszins tot de niet-essentiële elementen uit de toekomstige richtlijn, terwijl deze bevoegdheid, krachtens artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, juist enkel voor niet-essentiële elementen is voorbehouden. Het Europese Parlement en de Raad zullen dan wel bevoegdheden hebben van intrekking en bezwaar, maar niet van amendering. Nergens in het Voorstel is erin voorzien dat de stakeholders, of zelfs het Europese Parlement of de Raad, enige inbreng kunnen hebben in of geraadpleegd zullen worden bij de voorbereiding van deze gedelegeerde handelingen. Het systeem van de gedelegeerde handelingen houdt dus een permanent in het oog te houden risico voor de kredietgevers in en de betrokken bepalingen zouden enkel kunnen beschouwd worden als deel uitmakend van een evolutief stuk reglementering van onbepaalde duur. Veel aanvaardbaarder is het zich te houden aan de vijfjaarlijkse evaluatie waarin het Voorstel voorziet.

Onder meer het voorgaande heeft ertoe geleid dat in de Commissie ECON 819 amendementen zijn ingediend die voor de stemming in deze Commissie begin 2012 nog gewikt en gewogen zullen moeten worden, samen met deze ingediend in de **Commissie Interne Markt en Consumentenbescherming (IMCO)**. Deze Commissie IMCO heeft inzake het Voorstel een gedeelde bevoegdheid met de Commissie ECON en heeft eveneens een verslag met 299 amendementen opgesteld, waarover eveneens begin 2012 gestemd wordt. Het verslag van de Commissie IMCO stemt de tekst van het Voorstel verder op deze van de richtlijn consumentenkrediet af. **Dit verslag wijst op de fundamentele verschillen tussen hypothecair krediet, dat geen toetredingscontract is, en consumentenkrediet.** De soepelheid, die hypothecair krediet biedt om contractueel overeen te komen, mag volgens het verslag niet belemmerd worden door excessieve reglementering op Europees niveau. Het verslag voegt er evenwel aan toe dat gelijkaardige regels zouden moeten gelden voor de gelijkaardige aspecten. Zodoende kan er ook rekening gehouden worden met het feit dat verscheidene lidstaten de bepalingen van de richtlijn inzake kredietovereenkomsten voor consumenten ook op woningkredieten toepassen. Daarnaast heeft de Commissie voor Juridische Zaken haar opinie met amendementen bekendgemaakt.

De **Europese Raad** heeft, reeds onder het Hongaarse maar vooral onder het Poolse Voorzitterschap, **eveneens de volledige tekst grondig geamendeerd**. Het is maar te hopen dat de teksten van het Europees Parlement en van de Raad zullen kunnen samenvloeien om een tweede lezing te vermijden. Inderdaad, hoe langer de Europese wetgevingsprocedure aansleept, hoe groter de kans dat de Belgische wetgever maatregelen treft, die dan, eens de richtlijn gepubliceerd is, opnieuw zullen moeten herzien worden.

Belgische reglementering inzake hypothecair krediet

Weinig reden voor een aanpak van de reglementering inzake hypothecair krediet

Geen rechtsvacuüm inzake consumentenbescherming

Zoals reeds werd aangetoond in het Advies van 1 februari 2010 van de Raad voor het Verbruik “betreffende de verbetering van de informatie en de bescherming van de consument en de preventie voor overmatige schuldenlast in het kader van het hypothecair krediet”, zijn er nochtans weinig redenen voor nieuwe reglementering.

De hypotheekondernemingen werken reeds in een **sterk gereguleerd kader** over het voorkomen van overmatige schuldenlast, bescherming van persoonlijke levenssfeer, correcte prijszetting, eerlijke concurrentie en duidelijke communicatie en reclame. Op basis ook van **gedragscodes**, die afdwingbaar zijn krachtens de wet betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, lichten ze hun klanten afdoende in -denken we aan de prospectus-, beoordelen ze nauwgezet hun terugbetalingscapaciteit en helpen ze hun betalingsproblemen te voorkomen.

Toch werden er na de parlementsverkiezingen van midden 2010 een aantal bestaande wetsvoorstellen opnieuw ingediend, namelijk een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet (hierna WHK) betreffende de termijnaflossing in een crisissituatie, een wetsvoorstel tot wijziging van de WHK ter verlaging van de vergoeding in geval van een gehele of gedeeltelijke vervroegde terugbetaling, een wetsvoorstel tot wijziging van de WHK teneinde de kredietgever en de kredietbemiddelaar een informatie- en adviesplicht op te leggen en houdende diverse maatregelen, een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en van de WHK, en twee wetsvoorstellen tot wijziging van de WHK wat de reclame betreft.

Het hoger vermelde Advies toont aan dat, enerzijds, behalve inzake een statuut van de tussenpersonen, er voor de hypothecaire kredietactiviteit geen rechtsvacuüm inzake consumentenbescherming bestaat. Anderzijds toont het aan dat in een aantal gebieden, zoals de accordeonformules en de moeilijkheden bij termijnaflossingen in crisisperioden, de contractsvrijheid de enige coherente en beschermende oplossingen aanreikt.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Het concept JKP moet beperkt worden tot de kosten van de kredietgever

Wat informatie- en adviesplicht betreft, wordt verwezen naar het reeds vermelde geregelende kader en de gedragscodes. De wet betreffende marktpraktijken beschermt de kandidaat-kredietnemer reeds tegen oneerlijke, misleidende en agressieve handelspraktijken.

Het concept “JKP” en het verschil tussen de eigenlijke prijs van het krediet en dat kostenpercentage zijn moeilijk te bevatten. **Als er al een JKP moet komen**, moet zijn assiette beperkt worden tot de **elementen die de kredietgever met betrekking tot het krediet voor zichzelf aanreken**, dus zonder de kosten voor de waarborgen en de verzekeringen, behoudens de kredietverzekering. In 1993 heeft een consultant al in die zin aan de Europese Commissie gerapporteerd. Ons huidige systeem, namelijk een rentevoet die – enkel – de zuivere beheerkosten bevat, is echt niet slecht. Kosten die niet voor het JKP in aanmerking komen moeten afzonderlijk en uitdrukkelijk opgenomen worden in de precontractuele informatie over het krediet, anders verloopt de **vergelijkbaarheid** van de gegevens inzake het JKP mank.

Accordeonformules kunnen niet verplicht worden

Verscheidene ondernemingen passen reeds zeer lang op contractuele basis accordeonformules toe, namelijk verlengingen van de duur van het krediet, om na stijging van de veranderlijke rentevoet de periodieke kredietlast ongewijzigd te laten. Een krediet met vijf jaar verlengen is niet hetzelfde voor een krediet op 15 jaar dan voor een krediet op 20 of 25 jaar. Alles is een kwestie van prijszetting. Deze kredietformule kan ook **niet aan elke onderneming opgedrongen worden**, want de ALM-situatie is verschillend van onderneming tot onderneming. Voor bestaande kredieten kan deze werkwijze al evenmin opgedrongen worden, want de kredietgever heeft daarmee in zijn prijszetting geen rekening kunnen houden.

Zo bieden een aantal ondernemingen ook reeds geruime tijd een **hernieuwbare opschorting van de periodieke aflossing of de periodieke premie voor de wedersamenstelling van het kapitaal** gedurende een aantal maanden tijdens de duur van het krediet aan, omwille van verlies van werk of ziekte of zelfs, bij sommige ondernemingen, omwille van persoonlijke redenen. Het gaat dan om een tijdelijke franchise inzake de aflossing of inzake de wedersamenstelling van het kapitaal, maar **nooit wat betreft het interestgedeelte**, dat steeds verschuldigd moet blijven. Daarvan bestaan verscheidene varianten, ieder met hun eigen modaliteiten en contractvoorwaarden.

Voorwaardelijke rentevoetverminderingen moeten wettelijk mogelijk blijven

Als bijzondere wet, biedt de WHK de kredietgevers de mogelijkheid om voorwaardelijke rentevoetverminderingen toe te kennen. Het aanbieden van dergelijke vermindering, in geval de kredietnemer bereid is de schuldsaldoverzekering of de brandverzekering af te sluiten bij de kredietgever zelf of bij een onderneming die deel uitmaakt van dezelfde financiële groep, is dus toegestaan. Verminderingen worden ook toegekend wanneer een zichtrekening wordt geopend en een domiciliëring wordt getekend voor de betaling van de kredietlasten. De hypotheekonderneming informeert over mogelijkheden om rentevoetverminderingen te verkrijgen. Stapt de consument naar een voor hem voordeligere verzekeraar voor de nevenproducten over, wat hij wettelijk jaarlijks kan doen, dan heeft dat een invloed op de contractuele rentevoet. Inderdaad, **als de brandverzekering en/of de schuldsaldoverzekering, aangegaan bij de kredietgever of bij de verzekeraar van de groep met rentevoetvermindering, wegvalt, dan keert het krediet terug tot zijn bedrijfseconomisch verantwoord rendement** en valt ook die vermindering voor de toekomst weg. Voor een kredietnemer is dit niet moeilijk te begrijpen. Als nu bepaalde ondernemingen die vermindering toch laten bestaan, dan is dat hun goed recht als ze menen dat hun ALM-situatie dit toelaat, maar dat kan onmogelijk opgelegd worden aan alle ondernemingen. De kredietnemer behoudt alleszins zijn keuzerecht. Rekening houdend met dit keuzerecht, het jaarlijkse opzeggingsrecht en de eenvoudige logica van het wegvallen van de vermindering in geval van overstap, is er geen reden voor het opheffen van de reglementering inzake de voorwaardelijke rentevoetverminderingen, laat staan voor het verbieden van dergelijke verminderingen. Er wordt vastgesteld dat deze verminderingen van de kant van de kredietnemers geen aanleiding geven tot geschillen voor de rechtbank of klachten bij de ombudsdiensten.

Wederbeleggingsvergoeding van drie maand moet minstens behouden blijven

Febelfin/BVK heeft in maart 2009 haar standpunt aan de Commissie voor het Bedrijfsleven van de Kamer meegedeeld over een wetsvoorstel dat voorzorg in de vermindering van de wederbeleggingsvergoeding van drie maand interest, berekend aan de rentevoet van het krediet op het verschuldigd blijvende saldo, bij vervroegde terugbetaling tot één maand -en we kwamen vóór 1995 van zes maand-. De indieners van het wetsvoorstel onderschatten de problematiek. Ook op Europees niveau wil de sector een **vergoedingstechniek die “fair and objective” is, dus rekening houdt met de belangen van de kredietnemers én de kredietgevers**. De Europese Commissie heeft dit, met haar Voorstel van Richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten, goed begrepen. Vreemd genoeg bepaalde ze dat de Lidstaten “de mogelijkheid” hebben te bepalen dat de kredietgever recht moet hebben op een dergelijke vergoeding, alsof het aanvaardbaar zou zijn dat zij dat niet zouden bepalen.

Een **verdere verlaging van de vergoeding leidt noodgedwongen tot verdere mutualisering van kosten** en dus tot een verhoging van de rentevoeten voor alle te verstrekken kredieten en in het bijzonder van de vaste rentevoeten, en/of betekent op termijn de doodsteek van formules van veranderlijkheid van de rentevoet met langere periodicititeiten en formules van vaste rentevoet.

Toegegeven, iedereen, buiten de kredietverstrekker, wordt met een vermindering van de vergoeding gediend : de makelaar die zijn commissielonen ziet toenemen, de kredietnemer die zo goed als kosteloos zijn rentevoet bij een andere kredietgever verlaagd ziet, de notaris die zijn honoraria ziet toenemen en de gewestelijke overheid die haar registratierechten int. De vermindering van de vergoeding komt uiteindelijk op de rekening van de spaarders bij de kredietinstellingen en van de verzekeringnemers bij de verzekeringsondernemingen, want de kredietinstellingen lenen niet hun eigen vermogen uit maar gelden aangetrokken bij derden.

De Belgische wetgever moet rekening houden met de mogelijke toekomstige Europese richtlijn

Er is geen nood aan bijkomende wetgeving gezien problemen in hypotheccair krediet zeer beperkt blijven. Alleszins gebiedt "better regulation" dat **eventuele nieuwe maatregelen aan een impactbeoordeling** onderworpen worden. De consument doet zijn voordeel met een ruime productenwaaier. **Mededinging moet dus op peil gehouden worden** om een voldoende productendiversiteit te waarborgen en **dominante posities moeten vermeden worden**.

Het is **van kapitaal belang** dat de wetgever de **nodige aandacht** zou hebben voor het **Europese Voorstel van Richtlijn** inzake woningkredietovereenkomsten en tot een regelgeving zou komen die getuigt van coherentie met de **belangen van de beide bij het hypotheccair krediet betrokken partijen**.

Noodzaak van een verlenging van de geldigheidsduur van de hypotheccaire inschrijving

In antwoord op een parlementaire vraag van 2009 deelde de Minister van Financiën mee bereid te zijn een parlementair initiatief inzake de verlenging van de geldigheidsduur van de hypotheccaire inschrijving te onderzoeken. Febelfin/BVK dringt hierop aan, niet alleen **om fiscale redenen**, maar eveneens **omdat de duur van de kredieten langer wordt** en gezien het vanzelfsprekende belang ervan in het kader van de **technieken van kredietopening van onbepaalde duur en hypotheek voor alle sommen**. Inderdaad, de grote meerderheid van de hypotheekondernemingen zijn in de loop van de jaren 1990 op deze technieken overgestapt en dus gaan hoe langer hoe meer voorschotten verstrekt worden in de laatste jaren van de geldigheidsduur van de hypotheccaire inschrijvingen die vanaf toen gevestigd werden.

Met een geldigheidsduur van bijvoorbeeld 50 jaar zouden de **kredietnemers geen rekening meer moeten houden met de vernieuwingsproblematiek en de kosten die daardoor ontstaan**. Dit zou een welkome administratieve vereenvoudiging betekenen voor kredietnemer en kredietgever. Voor de hypotheekondernemingen betekent de vernieuwing inderdaad niets meer dan administratie en kosten, die in de beheerkosten en dus in de prijs voor het krediet moeten verrekend worden. Na verloop van die 50 jaar zijn in de overgrote meerderheid van de gevallen de schulden terugbetaald en dooft de inschrijving uit.

De BVK wil de financiële vaardigheid van de kandidaat-kredietnemer verhogen

In de **herwerkte brochure "Woonkrediet-Enkele begrippen" (NL/FR)**, die Febelfin/BVK en de Federatie van het Notariaat gezamenlijk opstelden en die op de websites van de beide beroepsverenigingen werd opgenomen, vindt de kandidaat-kredietnemer nuttige informatie over de werkwijze bij het verstrekken van het woonkrediet, de types kredieten, de hypotheek en de hypotheek voor alle sommen, de hypotheccaire volmacht, lenen als koppel of met verscheidene personen, wederzijdse volmachten van kredietnemers, eenheid van rekening en toerekening van betalingen, waarborgen verleend door derden, opheffing-doorhaling van de hypotheccaire inschrijving en opvang bij betalingsproblemen.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Numeriek beheer van de grossen : een nuttig project

De Wet van 6 mei 2009 "houdende diverse bepalingen" voorziet in een hoofdstuk "Elektronische notariële aktes". Ze bepaalt dat een notariële akte zowel op papier als in gedematerialiseerde vorm kan worden verleden. **Alle notariële akten in gedematerialiseerde vorm zullen worden bewaard in een Notariële Aktebank "NABAN"**, die nog moet worden opgericht en **onder het bestuur van de Nationale Kamer van Notarissen** zal staan. De Nationale Kamer kan de uitwerking en het beheer ervan delegeren aan de **Federatie van het Notariaat**.

De Federatie zal NABAN uitwerken als een echte elektronische brandkoffer, die de stockering en de archivering van de numerieke kopie van de papieren akten zal mogelijk maken, waarbij die kopie dan de waarde zal hebben van een eerste uitgifte, en van de authentieke elektronische akten van bij hun verlijden, waarbij deze elektronische akten dan de waarde van een minuut hebben. Alle notarissen zullen verplicht NABAN moeten gebruiken.

Parallel met het uitwerken van dit project, werd het nuttig geacht een initiatief te nemen voor het mogelijk maken van een **efficiënter elektronisch beheer van de grossen**, zowel voor de notariskantoren als voor de ondernemingen. Deze oplossing zou zich op het project NABAN enten.

De Federatie heeft Febelfin/BVK geïnformeerd over de stand van zaken en de doelstellingen van het project NABAN. Er werd nagegaan in welke mate het project de sector van de hypotheekondernemingen kan interesseren in het kader van het beheer en de aflevering van de hypothecaire grossen.

Vandaag vraagt het beheer, namelijk het fysieke stockeren en archiveren van de grossen in de ondernemingen, veel werk, terwijl de grosse slechts zeer uitzonderlijk wordt gebruikt, namelijk voor de recuperatie van het krediet in geval van wanbetaling.

Febelfin/BVK heeft beslist aan dit project mee te werken en onderzoekt de mogelijke voordelen ervan.

Aanverwante Belgische wetgeving

Het Centraal Bestand van Berichten is eindelijk van start gegaan

De Wet van 29 mei 2000 "houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek" voorziet in de oprichting en het beheer van dit bestand door de **Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders**. Het Koninklijk Besluit van 7 december 2010, dat voorziet in de inwerkingtreding van een aantal bepalingen van de wet, trad **op 29 januari 2011 in werking**, waardoor vanaf dat moment alle berichten via tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder elektronisch moesten worden neergelegd. Het KB bevatte ook de nieuwe modellen van berichten.

De BVK had verscheidene contacten met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders om het tarief voor de **neerlegging van de berichten** op het Centraal Bestand van Berichten te kunnen bepalen. Gezien de wetgever voor deze neerlegging in een **verplicht beroep op de gerechtsdeurwaarders** voorziet, moet zijn tussenkomst vergoed worden en deze rol bestaat in het nakijken van de ingediende stukken, het opzoeken in het Rijksregister en de neerlegging van het bericht.

Het maximumtarief voor de tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder in dit kader is het tarief voor de opvraging in het Rijksregister, waartoe de gerechtsdeurwaarder verplicht moet overgaan. Het KB van 30 november 1976 "tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen" voorziet voor de opzoeken en inlichtingen betreffende de identiteit, de woonplaats of de staat van de schuldenaar in een vast recht, waarboven nog de "uitschotten" komen, waarvan in de overgrote meerderheid van de dossiers slechts de zuivere kost van het contact van de gerechtsdeurwaarder met het Rijksregister wordt aangerekend.

Een Ministerieel Besluit van 29 januari 2011 bepaalde het bedrag van de retributie die geheven wordt bij de consultatie van het Centraal Bestand. De consultatie is niet verplicht. Het zou de bedoeling zijn dit bedrag na een jaar te herzien.

Het bankgeheim – Oprichting Centraal Aanspreekpunt bij koninklijk besluit

In de loop van 2011 is de **wet van kracht geworden die de discretieplicht van de bankier**, onder bepaalde voorwaarden, **opheft**. Een koninklijk besluit zal uitvoering geven aan deze wet. Op het ogenblik van het aanmaken van dit jaarverslag (december) was er slechts een ontwerp van KB bekend. Het artikel in dit jaarverslag is gebaseerd op de inhoud van dit ontwerp. Het moment van inwerkingtreding was evenmin gekend.

De wet maakt het mogelijk dat de fiscus, in geval van vermoeden van fraude van een belastingplichtige en na het volgen van een duidelijke procedure inzake kan krijgen in een op te richten **Centraal Aanspreekpunt (CAP)** bij de Nationale Bank, waaraan alle “bancaire” gegevens moeten worden overgemaakt.

Onder bancaire gegevens moeten naast betaalrekeningen bij (spaar)banken ook verstaan worden alle **consumentenkredietovereenkomsten, hypothecaire kredieten, leasingovereenkomsten, ... Kredietopeningen die onlosmakelijk verbonden zijn aan een betaalrekening moeten niet apart worden vermeld.**

Wat het luikje kredietovereenkomsten betreft, zullen aldus de (spaar)banken en de kredietmaatschappijen aan het CAP moeten melden welke kredietovereenkomsten er liepen, opgenomen en/of volledig werden terugbetaald of afliepen in 2012. Dit zal voor de eerste maal dienen te gebeuren in de loop van 2013 voor de gegevens van 2012.

De BVK betreurt, ondanks regelmatig overleg met de politieke wereld, **dat de gegevens die vandaag worden overgemaakt aan de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) niet kunnen worden gerecupereerd als correcte data voor het CAP.** De kredietgevers zullen hierdoor verplicht zijn zowel aan het CAP als aan de CKP de nodige data apart te blijven aanleveren. Op termijn moet, mits de nodige wettelijke aanpassingen aan de CKP en aan het CAP, hiervoor een oplossing kunnen worden gevonden.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

De organen van de vereniging

Raad van bestuur

Voorzitter **Marianne DELBROUCK**, KBC BANK N.V.

Ondervoorzitters **Gérald BOGAERT**, EUROPABANK N.V.
Joanna VAN BLADEL, DEXIA BANK N.V.

Schatbewaarder **Philippe PICRON**, ING BELGIE N.V.

Leden **Philippe BERNARD**, COFIDIS N.V.
Ludo BOVRE, BNP PARIBAS FORTIS N.V.
Paul HEYMANS, ALLIANZ BELGIUM N.V.
Ann MERTENS, AXA BANK EUROPE N.V.

Luc ADRIAENSSEN, KREFIMA N.V.
Dominique CHARPENTIER, ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
Jean Louis DE VALCK, LANDBOUWKREDIET N.V.
Philippe D'HAEN, CREDIBE N.V.
Marc DUFOSSET, ETHIAS BANK N.V.
Christian GUIRAUD, BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.
Guy SCHELLINCK, CITIBANK BELGIUM N.V.
Stéphane STIERLI, PSA FINANCE BELUX N.V.

De personen van wie de naam vetjes is gedrukt, zijn lid van het Bureau.

De organen van de vereniging

Marianne DELBROUCK,
KBC BANK N.V.

Philippe BERNARD,
COFIDIS N.V.

Luc ADRIAENSSEN,
KREFIMA N.V.

Gérald BOGAERT,
EUROPABANK N.V.

Ludo BOVRE,
BNP PARIBAS FORTIS N.V.

Dominique CHARPENTIER,
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.

Joanna VAN BLADEL,
DEXIA BANK N.V.

Paul HEYMANS,
ALLIANZ BELGIUM N.V.

Jean Louis DE VALCK,
LANDBOUWKREDIET N.V.

Philippe PICRON,
ING BELGIE N.V.

Ann MERTENS,
AXA BANK EUROPE N.V.

Philippe D'HAEN,
CREDIBE N.V.

Marc DUFOSSET,
ETHIAS BANK N.V.

Christian GUIRAUD,
BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.

Guy SCHELLINCK,
CITIBANK BELGIUM N.V.

Stéphane STIERLI,
PSA FINANCE BELUX N.V.

Secretariaat

Ivo VAN BULCK, Secretary General UPC-BVK,
Director Commercial Banking FEBELFIN
Jozef T'JAMPENS, Senior Counsel
Sandrine CLERCKX, Senior Counsel
Frans MEEL, Senior Counsel
Christa VANHOUTTE, Assistant

Aarlenstraat, 82, 1040 BRUSSEL
Tel. 02/507 68 11 - Fax 02/507 69 92
<http://www.upc-bvk.be>
upc-bvk@febelfin.be

De organen van de vereniging

Technische commissies

JURIDISCHE COMMISSIE

Voorzitter	Dhr. F. VAN DER HERTEN (KBC BANK)	
Ondervoorzitter	Dhr. A. SENEAL (LANDBOUWKREDIET)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. R. BISCARI		ING BELGIE
Mevr. Ch. BONNAMI		DEXIA BANK
Dhr. B. BOONE		SAINT-BRICE
Mevr. S. DAUSSOGNE	Mevr. Ch. MAES	BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. T. DEBOOSER		SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX
Mevr. D. DEHASSE		FIMASER
Mevr. A. DE WILDE		KBC BANK
Mevr. A.F. FAUVILLE		RECORD BANK
Mevr. F. GEVAERTS	Dhr. F. HONNAY	BANK VAN DE POST
Dhr. F. GOYENS		INTERNATIONAL CARD SERVICES
Mevr. A. HANSENS	Mevr. N. VAN PETEGEM	EULER HERMES CREDIT INSURANCE
Mevr. Y. HOORNAERT	Dhr. Th. MANIQUET	BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. X. LAIR		BANQUE CPH
Dhr. Ch. LIZEE		CITIBANK BELGIUM
Dhr. Ch. LUZZI		COFIDIS
Dhr. V. MERCENIER		INTERNATIONAL CARD SERVICES
Dhr. L. PLUYMERS		ALLIANZ BELGIUM
Dhr. K. ROMAINVILLE		ATRADIUS INSURANCE
Mevr. F. SEGHERS		BANK J. VAN BREDA & Co
Dhr. A. SENEAL		LANDBOUWKREDIET
Dhr. J. TORFS		CENTEA
Dhr. F. VAN DER HERTEN		KBC BANK
Mevr. H. VAN LOOK		AXA BANK EUROPE
Dhr. J. VERLAET		KREFIMA
Dhr. S. VERMEIRE	Mevr. S. BONGARD	EUROPABANK
Mevr. J. WGEUW		CITIBANK BELGIUM

COMMISSIE VOOR FINANCIËLE EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Voorzitter	Dhr. J.L. DE VALCK (LANDBOUWKREDIET)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. A. BLOMMAERT		COFIDIS
Dhr. E. CASIER		RECORD BANK
Dhr. G. de BIE		CITIBANK BELGIUM
Dhr. J. DECLEYN		ATRADIUS INSURANCE
Mevr. J. DEDRY		BNP PARIBAS FORTIS
Mevr. A. DE JONGHE		ING BELGIE
Dhr. Ch. DE KINDER		ALPHA CREDIT
Mevr. M. DELBECQUE		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. W. DE SMET		ING BELGIE
Dhr. K. DE TEMMERMAN		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. J.L. DE VALCK		LANDBOUWKREDIET
Dhr. S. DRIESSEN		KREFIMA
Dhr. W. GEUENS		CENTEA
Mevr. G. GOBLET		ATRADIUS INSURANCE
Mevr. T. HUYLEBROECK		AXA BANK EUROPE
Dhr. X. JADOUL		ETHIAS BANK
Dhr. L. JANSSENS		EB-LEASE/EUROPABANK
Mevr. N. LEFEBVRE		BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. S. LEROY		FIMASER
Dhr. H. LUCET		BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. V. MERCENIER		INTERNATIONAL CARD SERVICES
Mevr. V. MEYNEN	Dhr. F. FIGLAK	DEXIA BANK
Dhr. R. PILATE		BNP PARIBAS FORTIS
Mevr. F. SCHEPENS		SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX
Mevr. S. VAN DOOREN		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. R. VANDYCK	Mevr. M. STIENS	KBC BANK

COMMISSIE HYPOTHECAIR KREDIET

Voorzitter	Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BELGIUM)	
Ondervoorzitter	Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. H. BEKAERT		AG INSURANCE
Mevr. Ch. BONNAMI	Dhr. F. DE NIL	DEXIA BANK
Dhr. E. CASIER	Dhr. Ph. SEYNAEVE	RECORD BANK
Mevr. F. COULON		LANDBOUWKREDIET
Dhr. Ch. VANDENDORPE		DELTA LLOYD BANK
Dhr. Ph. DEMAZY	Mevr. M. DIGNEFFE	ELANTIS
Dhr. W. DE SMET	Mevr. Ch. DE BRABANDERE en Dhr. J. VANDENBROUCKE	ING BELGIE
Mevr. M. DETHISE		DEXIA BANK
Dhr. Ph. D'HAEN		CREDIBE
Dhr. P. HEYMANS		ALLIANZ BELGIUM
Mevr. Y. HOORNAERT	Dhr. Th. MANIQUET	BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. X. JADOUL		ETHIAS BANK
Dhr. F. KERCKAERT		EUROPABANK
Mevr. V. MEYNEN		DEXIA BANK
Dhr. J. TORFS		CENTEA
Dhr. F. VAN DER HERTEN		KBC BANK
Dhr. L. VAN DER STOCKT		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. G. VAN DE WALLE		KREFIMA
Mevr. H. VAN LOOK	Mevr. T. HUYLEBROECK en Dhr. T. WAGEMANS	AXA BANK EUROPE
Dhr. S. VERMEIRE		EUROPABANK

COMMISSIE AUTOFINANCIERINGEN

Voorzitter	Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. M. ANDRIES		GENERAL MOTORS ACC
Dhr. D. BAELE		RECORD BANK
Mevr. A. BEYENS		MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX
Dhr. M. BEYST		FCE BANK
Mevr. M. DEJONGHE		VOLKSWAGEN BANK
Mevr. M. DELBECQUE		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. R. D'HONT		EUROPABANK
Dhr. F. FIGLAK		DEXIA BANK
Dhr. R. GOEMAERE		ALPHA CREDIT
Dhr. T. HUYLEBROECK		AXA BANK EUROPE
Dhr. B. PICOU		BANQUE CPH
Dhr. U. SETTI		BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. S. STIERLI		PSA FINANCE BELUX
Mevr. A. STRUYF		BMW FINANCIAL SERVICES
Dhr. D. VANDE PUTTE		ATRADIUS CREDIT INSURANCE
Dhr. R. VAN OVERLOOP		FCE BANK
Dhr. G. VERCRUYSSE		ALPHA CREDIT

De organen van de vereniging

COMMISSIE KREDIETBEMIDDELAARS

Voorzitter Dhr. L. ADRIAENSSEN (KREFIMA)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. L. ADRIAENSSEN		KREFIMA
Dhr. P. AESSELOOS	Dhr. E. VAN DER STRATEN	SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX
Dhr. P. ALEXANDRE		ALPHA CREDIT
Mevr. Ch. BONNAMI		DEXIA BANK
Dhr. J. DANIELS		AXA BANK EUROPE
Mevr. S. DAUSSOGNE		BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. D. DE CONINCK		LANDBOUWKREDIET
Dhr. D. DEHASSE		FIMASER
Dhr. I. DEMUYNCK		RECORD BANK
Mevr. I. DE REUCK		DEXIA BANK
Dhr. R. D'HONT		EUROPABANK
Mevr. M. DIGNEFFE		ELANTIS
Dhr. Th. GENARD		BUY WAY PERSONAL FINANCE
Dhr. G. GOOSSENS		CENTEA
Dhr. E. HAEZEBROUCK		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. M. HENAU		CITIBANK
Dhr. P. HEYMANS		ALLIANZ BELGIUM
Dhr. Ph. RONDIA		BNP PARIBAS FORTIS
Dhr. G. SCHELLINCK		CITIBANK
Dhr. D. VANDE PUTTE		ATRADIUS CREDIT INSURANCE
Dhr. P. VANMEERBEECK		KREFIMA
Mevr. H. VAN NIJVERSEEL		CREDIMO
Dhr. P. VANSTRAELEN		FIMASER
Dhr. J. VERHELST		CREDIBE
Dhr. J. VERLAET		KREFIMA
Mevr. K. VERPOORTEN		DEXIA BANK
Dhr. B. VERVENNE		ALPHA CREDIT
Dhr. W. WAUTERS		DEXIA BANK

LEDENLIJST op 31 december 2011

AG INSURANCE N.V.
ALLIANZ BELGIUM N.V.
ALPHA CARD C.V.B.A.
ALPHA CREDIT N.V.
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
AUXIFINA N.V.
AXA BANK EUROPE N.V.
BANK DEGROOF N.V.
BANK DELEN & de SCHAETZEN N.V.
BANK J. VAN BREDA & Co G.C.V.
BANK VAN DE POST N.V.
BANQUE CPH S.C.R.L.
BCC CORPORATE N.V.
BHW BAUSPARKASSE A.G.
BINCKBANK N.V.
BKCP C.V.B.A.
BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM N.V.
BNP PARIBAS FORTIS N.V.
BNP PARIBAS LEASE GROUP S.A.
BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.
CBC BANQUE S.A.
CENTEA N.V.
CITIBANK BELGIUM N.V.
COFIDIS S.A.
CREDIBE N.V.
CREDIMO N.V.
DELTA LLOYD BANK N.V.
DEXIA BANK BELGIE N.V.
DHB BANK N.V.
EB-LEASE N.V.

ELANTIS S.A.
EOS AREMAS BELGIUM N.V.
ETHIAS BANK N.V.
EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
EUROPABANK N.V.
FCE BANK plc
FEDERALE VERZEKERING C.V.
FIDUSUD S.A.
FIMASER N.V.
FONDS DU LOGEMENT WALLON S.C.
GENERAL MOTORS ACCEPTANCE CORPORATION, CONTINENTAL
HOIST KREDIT AB
ING BELGIE N.V.
INTERNATIONAL CARD SERVICES B.V.
KBC BANK N.V.
KBC CONSUMER FINANCE N.V.
KREFIMA N.V.
LANDBOUWKREDIET N.V.
L'ENTR'AIDE FINANCIERE DU TOURNAISIS S.A.
MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX N.V.
PATRONALE LIFE N.V.
PSA FINANCE BELUX N.V.
P&V VERZEKERINGEN C.V.
RECORD BANK N.V.
RECORD CREDIT SERVICES C.V.B.A.
SAINT-BRICE S.A.
SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX B.V.
VAN BREDA CAR FINANCE N.V.
VDK SPAARBANK N.V.
VOLKSWAGEN BANK GMBH

BVK Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG
2011